HARTMANN CHOOSE FIBRE. SAVE NATURE.®

ÅRSRAPPORT
2012

INDHOLDSFORTEGNELSE

Ledelsesberetning

3 Hovedpunkter
4 Et godt udgangspunkt
5 Hoved- og nøgletal
6 Udviklingen i 2012
9 Forventninger
10 Strategi
12 Markeder og produkter
14 Risikoforhold
16 Samfundsansvar
17 Aktionærinformation
18 Virksomhedsledelse
21 Bestyrelse og direktion
77 Kort om Hartmann

Koncern- og moderselskabsregnskab

24 Totalindkomstopgørelse
25 Pengestrømsopgørelse
26 Balance, aktiver
27 Balance, passiver
28 Egenkapitalopgørelse
30 Noter
75 Ledelsespåtegning
76 Revisors erklæringer

HOVEDPUNKTER

- Hartmann realiserede i 2012 en omsætning på 1.544 mio. kr. (2011: 1.488 mio. kr.), et driftsresultat* på 114 mio. kr. (2011: 124 mio. kr.) og en overskudsgrad* på 7,4% (2011: 8,3%).

- Hartmann skabte stærke pengestrømme fra driftsaktivitet på 153 mio. kr. (2011: 155 mio. kr.) og leverede et afkast af den investerede kapital på 17,5% (2011: 17,8%).

- Bestyrelsen indstiller, at der udbetales et udbytte på 9,50 kr. pr. aktie (2011: 9,25 kr. pr. aktie) svarende til 72% af årets overskud.

- Udviklingen i Europa var utilfredsstillende med en omsætning på 1.277 mio. kr. (2011: 1.272 mio. kr.) og et driftsresultat på 83 mio. kr. (2011: 133 mio. kr.) svarende til en overskudsgrad på 6,5% (2011: 10,4%).

- I Nordamerika fortsatte den stærke vækst med en omsætning på 267 mio. kr. (2011: 216 mio. kr.) og et driftsresultat på 56 mio. kr. (2011: 20 mio. kr.) svarende til en overskudsgrad på 20,8% (2011: 9,3%).

- Hartmann introducerede den nye produktserie imagic$^{2®}$ og skabte derudover grundlag for at strømline det europæiske produktionsnetværk gennem lukning af koncernens finske fabrik.

- I 2013 forventes Hartmanns omsætning at være 1,5-1,6 mia. kr., og overskudsgraden forventes at nå 7,5-9,5%.

* I denne rapport refererer driftsresultat til resultat af primær drift før særlige poster og overskudsgrad til overskudsgrad før særlige poster, medmindre andet er anført.

ET GODT UDGANGSPUNKT

Vi arbejder løbende med strategien 'Competitive edge – driving growth' med henblik på at øge konkurrencekraften og styrke Hartmanns markedsposition. Indsatsen og de iværksatte initiativer er baseret på grundlæggende principper om bæredygtighed samt langsigtet vækst og værdiskabelse.

I årets løb har vi iværksat en række initiativer og projekter, som har skabt et godt udgangspunkt for at reducere kompleksiteten og øge effektiviteten i både Europa og Nordamerika. I den europæiske forretning har indsatsen skabt mulighed for at optimere produktionsnetværket ved blandt andet at lukke fabrikken i Varkaus og øge automatiseringen på de øvrige fabrikker. I Nordamerika øgede vi kapacitetsudnyttelsen på det eksisterende produktionsapparat, ligesom vi forbedrede produktkvaliteten og øgede afsætningen samt andelen af premiumprodukter.

2012 blev også året, hvor vi kunne introducere imagic$^{2®}$, der skal styrke Hartmanns position inden for premiumsegmentet i Europa. Derudover udviklede vi nye miljøvenlige produkter, så vi i dag kan tilbyde kunderne både FSC-mærket og CO_2-neutral ægemballage. Kombineret med Hartmanns indgående markedsindsigt og skræddersyede logistikløsninger skaber det værdi for kunderne ved at sikre, at de kan være på forkant med forbrugernes behov og høste fordelene ved professionel markedsføring af æg.

Hartmann skabte stærke pengestrømme igen i 2012 på trods af et utilfredsstillende fald i lønsomheden i Europa. Udviklingen understreger vigtigheden af at intensivere det strategiske arbejde og fastholde et skarpt fokus på omkostningsreduktioner og løbende effektivisering af forretningen. Med de iværksatte effektiviseringstiltag og lanceringen af nye produkter er Hartmann godt rustet til kampen om kunderne på de europæiske markeder. Samtidig fortsætter den nordamerikanske forretning med at skabe stærke resultater med mere end en fordobling af driftsresultatet i 2012. I 2013 vil vi arbejde målrettet på at fortsætte og styrke fremgangen i Nordamerika.

Udviklingen de seneste år har medført betydelig interesse for selskabet, og mod årets udgang fordoblede Thornico-koncernen sin ejerandel i Hartmann.

De iværksatte strategiske initiativer under overskriften 'Competitive edge – driving growth' danner et godt udgangspunkt for fortsat vækst og værdiskabelse i de kommende år. På den baggrund foreslår bestyrelsen at udbetale det højeste udbytte i Hartmanns historie.

Agnete Raaschou-Nielsen
Bestyrelsesformand

Michael Rohde Pedersen
CEO

HOVED- OG NØGLETAL

mio. kr.

Koncern	2012	2011	2010	2009	2008
Totalindkomstopgørelse					
Nettoomsætning	1.544	1.488	1.483	1.380	1.491
Resultat af primær drift før af- og nedskrivninger (EBITDA)	199	207	168	154	193
Resultat af primær drift før særlige poster	114	124	73	79	91
Særlige poster	0	0	0	(12)	(25)
Resultat af primær drift (EBIT)	114	124	73	67	66
Finansielle poster, netto	(8)	(16)	(11)	(19)	(77)
Resultat før skat (EBT)	107	108	62	49	(11)
Årets resultat (EAT)	93	76	50	36	(3)
Totalindkomst	104	26	53	51	(16)
Pengestrømme					
Pengestrømme fra driftsaktivitet	153	155	144	76	101
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	(57)	(35)	(55)	(94)	(83)
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	(46)	(108)	(32)	(22)	122
Pengestrømme i alt	51	12	58	(40)	140
Balance					
Aktiver	1.141	1.108	1.225	1.216	1.189
Investeret kapital (IC)	655	652	733	786	725
Nettoarbejdskapital (NWC)	131	116	128	151	100
Rentebærende gæld, netto	137	171	275	339	314
Egenkapital	600	560	549	508	456
Nøgletal i %					
Overskudsgrad (EBITDA)	12,9	13,9	11,3	11,2	12,9
Overskudsgrad før særlige poster	7,4	8,3	4,9	5,7	6,1
Overskudsgrad (EBIT)	7,4	8,3	4,9	4,9	4,4
Afkast af gennemsnitligt investeret kapital (ROIC)	17,5	17,8	9,6	8,9	8,6
Egenkapitalforrentning	15,9	13,8	9,4	7,4	(0,8)
Egenkapitalandel	52,6	50,6	44,8	41,7	38,4
Gearing	22,8	30,5	50,0	66,8	68,7
Aktierelaterede nøgletal*					
Antal aktier, stk. (ultimo, ekskl. egne aktier)	6.915.090	6.915.090	6.915.090	6.915.090	6.915.090
Antal aktier, stk. (gennemsnitligt, ekskl. egne aktier)	6.915.090	6.915.090	6.915.090	6.915.090	5.732.568
Resultat pr. aktie, kr. (EPS)	13,4	11,0	7,2	5,2	(0,5)
Pengestrømme fra driftsaktivitet pr. aktie, kr.	22,2	22,4	20,8	11,0	17,6
Udbytte pr. aktie, kr. (foreslået)	9,50	9,25	2,25	1,50	0,00
Indre værdi pr. aktie, kr.	86,8	81,0	79,4	73,4	79,6
Børskurs pr. aktie, kr.	110,5	101,0	76,0	95,0	70,5
Børskurs/indre værdi pr. aktie	1,3	1,2	1,0	1,3	0,9
Price/earnings	8,3	9,2	10,5	18,3	(145,5)
Udbytteandel, %	72,0	85,0	31,6	29,4	-
Markedsværdi	764,1	698,4	525,5	656,9	487,5
Medarbejdere					
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	1.506	1.489	1.543	1.553	1.629

* Justeret for favørelementet i forbindelse med aktieemission i juni 2008, i overensstemmelse med IAS 33, med undtagelse af antal aktier ultimo.

Nøgletallene er beregnet efter Finansanalytikerforeningens 'Anbefalinger & Nøgletal 2010', jf. note 37.

UDVIKLINGEN I 2012

UDVIKLINGEN I 4. KVARTAL 2012

I 4. kvartal 2012 udgjorde Hartmanns omsætning 402 mio. kr. (2011: 407 mio. kr.). Bruttoresultatet var 121 mio. kr. (2011: 123 mio. kr.), og driftsresultatet blev 28 mio. kr. (2011: 41 mio. kr.) svarende til en overskudsgrad på 7,0% (2011: 10,2%).

Omkostninger til koncernfunktioner var 6 mio. kr. (2011: 8 mio. kr.), og finansielle poster udgjorde -3 mio. kr. (2011: -2 mio. kr.).

I 4. kvartal 2012 var de samlede pengestrømme fra driftsaktivitet 43 mio. kr. (2011: 53 mio. kr.). Pengestrømme fra investeringsaktivitet udgjorde -15 mio. kr. (2011: -11 mio. kr.), og pengestrømme fra finansieringsaktivitet var 13 mio. kr. (2011: -15 mio. kr.).

TOTALINDKOMSTOPGØRELSE 2012

Nettoomsætning

Hartmanns samlede omsætning udgjorde 1.544 mio. kr. i 2012 (2011: 1.488 mio. kr.) og indfriede forventningerne om at nå 1,5 mia. kr. Omsætningsvæksten kan primært henføres til den positive udvikling i den nordamerikanske forretning.

Europa

Den europæiske forretning realiserede en samlet omsætning på 1.277 mio. kr. (2011: 1.272 mio. kr.). Afsætningen af detailemballage steg moderat i 2012, men udviklingen blev mere end udlignet af et fald i den gennemsnitlige salgspris, som i vid udstrækning var drevet af en tilpasning af priserne på enkelte af Hartmanns modne europæiske markeder. Hartmanns øvrige europæiske markeder bidrog positivt til udviklingen i den gennemsnitlige salgspris.

Forretningsområdets øvrige omsætning udgjorde 120 mio. kr. (2011: 108 mio. kr.). Udviklingen var positivt påvirket af et betydeligt højere aktivitetsniveau i Hartmann Technology.

Nordamerika

Omsætningen i Hartmanns nordamerikanske forretning steg til 267 mio. kr. (2011: 216 mio. kr.) på baggrund af øget afsætning og en højere andel af premiumemballage samt en deraf følgende stigning i den gennemsnitlige salgspris. Den positive udvikling var drevet af nettotilgang af kunder samt mersalg til eksisterende kunder. Valutakursudviklingen bidrog endvidere positivt til omsætningen.

Driftsresultat

I 2012 blev driftsresultatet 114 mio. kr. (2011: 124 mio. kr.) svarende til en overskudsgrad på 7,4% (2011: 8,3%). Overskudsgraden indfriede forventningerne, som ledelsen justerede til niveauet 7,5% i delårsrapporten for de første 3 kvartaler 2012. Den negative udvikling skyldes et fald i driftsresultatet i Europa, mens den positive udvikling i Hartmanns nordamerikanske forretning bidrog positivt til koncernens samlede driftsresultat.

Europa

Udviklingen i den europæiske forretning var utilfredsstillende med et driftsresultat på 83 mio. kr. (2011: 133 mio. kr.) svarende til en overskudsgrad på 6,5% (2011: 10,4%). Pristilpasningen på enkelte af Hartmanns modne markeder var den primære årsag til den negative udvikling i driftsresultatet, som var påvirket af et fald i den gennemsnitlige salgspris og en ændret produktfordeling (-18 mio. kr.) sammenlignet med 2011.

UDVALGTE HOVED- OG NØGLETAL, MIO. KR.*

	4. kvartal 2012	3. kvartal 2012	2. kvartal 2012	1. kvartal 2012	4. kvartal 2011
Nettoomsætning	402	373	357	412	407
Bruttoresultat	121	104	100	130	123
Resultat af primær drift før særlige poster	28	24	17	45	41
Finansielle poster, netto	(3)	(1)	(2)	(2)	(2)
Periodens resultat	30	18	12	33	24
Pengestrømme i alt	41	17	(119)	112	27
Overskudsgrad før særlige poster, %	7,0	6,5	4,7	11,0	10,2

* De udvalgte hoved- og nøgletal er ikke reviderede.

*Hartmann opnåede et **driftsresultat på 114 mio. kr.** i 2012 på baggrund af en omsætning på 1.544 mio. kr.*

Udviklingen var endvidere negativt påvirket af højere råvarepriser (-11 mio. kr.), en lavere kapacitetsudnyttelse (-13 mio. kr.) samt en planlagt stigning i de faste omkostninger (-10 mio. kr.), som blandt andet kan henføres til en styrkelse af Hartmanns organisation og kompetencer i løbet af 2012.

Det højere aktivitetsniveau i Hartmann Technology bidrog positivt til driftsresultatet (10 mio. kr.).

Nordamerika
Driftsresultatet i den nordamerikanske forretning udgjorde 56 mio. kr. (2011: 20 mio. kr.) svarende til en overskudsgrad på 20,8% (2011: 9,3%). Stigningen skyldes primært den vellykkede indsats for at øge afsætningen og andelen af premiumemballage (20 mio. kr.). Derudover bidrog blandt andet lavere råvarepriser og en mere effektiv udnyttelse af råvarerne (11 mio. kr.) samt en højere kapacitetsudnyttelse (6 mio. kr.) til forbedringen af driftsresultatet i 2012.

Koncernfunktioner
Omkostningerne til koncernfunktioner udgjorde 25 mio. kr. i 2012 (2011: 30 mio. kr.), og udviklingen skyldes primært lavere personaleomkostninger og rådgivningshonorarer i 2012 sammenlignet med året før.

Finansielle poster
I 2012 udgjorde Hartmanns finansielle poster -8 mio. kr. (2011: -16 mio. kr.). Udviklingen skyldes primært valutakursreguleringer.

Årets resultat
I 2012 realiserede Hartmann et resultat før skat på 107 mio. kr. (2011: 108 mio. kr.). Skat af årets resultat udgjorde -14 mio. kr. (2011: -32 mio. kr.) svarende til en effektiv skattesats på 13% (2011: 29%), jf. note 12. Årets skat er positivt påvirket af en forventet højere udnyttelsesgrad af fremførbare underskud i Nordamerika.

Årets resultat efter skat udgjorde 93 mio. kr. (2011: 76 mio. kr.).

Totalindkomst
Årets totalindkomst blev 104 mio. kr. (2011: 26 mio. kr.). Årets totalindkomst er påvirket med 18 mio. kr. (2011: -32 mio. kr.) som følge af omregning af nettoaktiver i udenlandske dattervirksomheder til danske kroner.

Investeringer og pengestrømme
Pr. 31. december 2012 udgjorde Hartmanns materielle og immaterielle aktiver 539 mio. kr. (2011: 549 mio. kr.). Der er foretaget investeringer for 62 mio. kr. i 2012 (2011: 41 mio. kr.), mens afskrivninger udgjorde 85 mio. kr. (2011: 84 mio. kr.). Investeringsniveauet var relativt lavt trods stigningen sammenlignet med 2011, da der fortsat var fokus på vedligeholdelse og tilpasning af det eksisterende produktionsapparat. Stigningen i investeringsniveauet kan henføres til enkelte investeringer i produktionsoptimering og automatisering.

De samlede pengestrømme fra driftsaktivitet udgjorde 153 mio. kr. i 2012 (2011: 155 mio. kr.).

Pengestrømme fra investeringsaktivitet udgjorde -57 mio. kr. i 2012 (2011: -35 mio. kr.). Pengestrømmene fra drifts- og investeringsaktivitet udgjorde således 96 mio. kr. i 2012 (2011: 120 mio. kr.).

DRIFTSRESULTAT

KONCERN

EUROPA

NORDAMERIKA

Bestyrelsen vil på generalforsamlingen foreslå et ***udbytte på 9,50 kr.*** *pr. aktie svarende til en udbytteandel på 72%.*

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet var -46 mio. kr. (2011: -108 mio. kr.). Udviklingen kan primært henføres til, at Hartmann i sammenligningsåret 2011 indfriede eksisterende lån og optog et nyt langfristet, fleksibelt lån. Derudover er pengestrømme fra finansieringsaktivitet påvirket af udbyttebetaling til Hartmanns aktionærer på 64 mio. kr. (2011: 16 mio. kr.).

Pr. 31. december 2012 udgjorde Hartmanns nettorentebærende gæld 137 mio. kr. mod 171 mio. kr. ved udgangen af 2011. I 2012 har Hartmann således nedbragt gælden med 34 mio. kr.

Ledelsen finder det finansielle beredskab, som pr. 31. december 2012 udgjorde 355 mio. kr., tilfredsstillende.

BALANCE

Hartmanns samlede aktiver udgjorde 1.141 mio. kr. ved udgangen af 2012 (2011: 1.108 mio. kr.).

ROIC

Afkastet af den investerede kapital udgjorde 17,5% i 2012 mod 17,8% i 2011.

Egenkapital

Pr. 31. december 2012 udgjorde egenkapitalen 600 mio. kr. (2011: 560 mio. kr.). Egenkapitalen var positivt påvirket af årets resultat samt valutakursreguleringer ved omregning af nettoaktiver i udenlandske dattervirksomheder. Udbetaling af udbytte og udviklingen i pensionsforpligtelser påvirkede egenkapitalen negativt.

Ved årets udgang udgjorde egenkapitalandelen 53% (2011: 51%), og gearingen var 23% (2011: 31%).

I 2012 blev resultatet pr. aktie 13,4 kr. mod 11,0 kr. i 2011. I overensstemmelse med Hartmanns udbyttepolitik vil bestyrelsen på generalforsamlingen den 9. april 2013 foreslå en udbyttebetaling på 9,50 kr. pr. aktie (2011: 9,25 kr.) svarende til en udbytteandel på 72%.

MODERSELSKAB 2012

I 2012 opnåede moderselskabet en omsætning på 1.210 mio. kr. (2011: 1.139 mio. kr.). Driftsresultatet for 2012 udgjorde -2 mio. kr. (2011: 39 mio. kr.). Udviklingen i driftsresultatet er primært påvirket af en stigning i salgs- og distributionsomkostninger.

Årets resultat udgjorde 71 mio. kr. (2011: 175 mio. kr.). Udover det lavere driftsresultat kan udviklingen primært henføres til et fald i modtagne udbyttebetalinger fra dattervirksomheder.

BEGIVENHEDER EFTER BALANCEDAGEN

Den 4. januar 2013 foreslog Hartmann at lukke virksomhedens fabrik i Varkaus, Finland, med henblik på at sikre profitabel og bæredygtig vækst i den europæiske forretning på langt sigt. Hartmann indledte derfor forhandlinger med repræsentanter for medarbejderne på den finske fabrik, og på baggrund af resultaterne af de afsluttede forhandlinger besluttede Hartmanns bestyrelse den 7. marts 2013 at afvikle de finske produktionsaktiviteter med virkning fra 4. kvartal 2013. Afviklingen forventes at medføre særlige poster i niveauet 30-40 mio. kr. i 2013 og bidrage positivt til driftsresultatet i niveauet 10 mio. kr. med fuld effekt i 2014.

UDBYTTE PR. AKTIE (FORESLÅET)

ROIC

FORVENTNINGER

Den moderate vækst på Hartmanns markeder for ægemballage i støbepap forventes at fortsætte i de kommende år i takt med udbredelsen af internationale detailhandelskæder på mindre modne markeder. Prisniveauet på enkelte af Hartmanns modne europæiske markeder fandt i 2012 et nyt leje, som forventes at forblive relativt stabilt i 2013.

Udgangspunktet for Hartmanns drift og investeringer er, at aktionærerne løbende kan sikres et attraktivt afkast af den investerede kapital (ROIC >15%).

Forventninger til 2013
Hartmann arbejdede i 2012 på at skabe et stærkere grundlag for fremtidig vækst. På baggrund af den utilfredsstillende udvikling i Europa intensiveres indsatsen i 2013 med udgangspunkt i:

- *Effektivisering*
  Hartmann vil øge effektiviteten gennem fortsat fokus på optimering af arbejds- og produktionsprocesser samt øget anvendelse af robotteknologi.

- *Kundefokus*
  Med afsæt i de nye tilbud til kunderne inden for markedsføring og bæredygtighed vil Hartmann skabe en fortsat stærkere tilknytning til producenter, distributører og detailkæder.

- *Øget andel af premiumprodukter*
  Der vil blive arbejdet aktivt med at tilbyde kunderne de bedste og mest innovative løsninger på markedet og opnå en højere indtjening pr. solgt produkt. Lanceringen af imagic²® på en række markeder forventes at bidrage positivt til målsætningen.

Nettoomsætningen for 2013 forventes at være 1,5-1,6 mia. kr. som følge af den forventede markeds- og prisudvikling.

I 2013 forventes overskudsgraden at udgøre 7,5-9,5% på baggrund af effekten af de gennemførte og iværksatte strategiske tiltag. Alle Hartmanns forretningsområder forventes at bidrage positivt til udviklingen i 2013.

Den planlagte lukning af Hartmanns finske fabrik forventes at medføre særlige poster i niveauet 30-40 mio. kr., som ikke indgår i forventningerne til 2013.

Hartmanns driftsresultat er normalt højere i 1. og 4. kvartal end i 2. og 3. kvartal som følge af sæsonudsving.

Hartmanns samlede anlægsinvesteringer forventes at udgøre 70-90 mio. kr. mod 62 mio. kr. i 2012 som følge af et øget fokus på at automatisere og effektivisere produktionen. Der pågår strategiske overvejelser om at øge produktionskapaciteten i Nordamerika, men en eventuel investering indgår ikke i forventningerne.

Målsætninger for 2015
I de kommende år er der fokus på at styrke konkurrenceevnen og øge markedsandelen i udvalgte vækstmarkeder. Hartmann har fastsat målsætninger om i 2015 at opnå en omsætning på 1,7-1,8 mia. kr. og en overskudsgrad i intervallet 8-11% afhængigt af eksterne faktorer som udsving i råvarepriser og valutakurser.

Forudsætninger
Hartmanns forventninger til omsætning og overskudsgrad i 2013 er baseret på den nuværende sammensætning af koncernens aktiviteter. Derudover forudsættes det, at de samlede omkostninger til råvarer samt salgspriserne forbliver relativt stabile på niveauet ved aflæggelsen af denne årsrapport. Afvigelser i forhold til disse forudsætninger kan få indflydelse på resultatet i 2013.

Driftsresultatet og overskudsgraden er primært eksponeret mod udviklingen i råvarepriser og valutakurser. Hartmanns primære valutaeksponering er afdækket for de første seks måneder af 2013.

Udsagn om fremtiden
Udsagnene om fremtiden i denne årsrapport afspejler Hartmanns nuværende forventninger til fremtidige begivenheder og økonomiske resultater. Udsagnene er i sagens natur forbundet med usikkerhed, og de opnåede resultater kan derfor afvige fra forventningerne. Forhold, som kan medføre, at de opnåede resultater afviger fra forventningerne, er blandt andet – men ikke begrænset til – udviklingen i konjunkturerne og de finansielle markeder, ændringer i love og regler på Hartmanns markeder, udvikling i efterspørgsel efter produkter, konkurrenceforhold samt råvarepriser. Se i øvrigt afsnittet om risikoforhold og note 33.

FORVENTNINGER OG MÅLSÆTNINGER

	2013	2015
Omsætning	1,5-1,6 mia. kr.	1,7-1,8 mia. kr.
Overskudsgrad	7,5-9,5%	8-11%

STRATEGI

Med udgangspunkt i strategien 'Competitive edge – driving growth' fokuserer Hartmann på løbende at styrke konkurrenceevnen og udbygge virksomhedens position i udvalgte markeder.

Hartmann vil skabe bæredygtig vækst ved at udnytte virksomhedens konkurrencemæssige fordele og fastholde førerpositionen inden for udvikling, markedsføring og salg af ægemballage i støbepap. Hartmanns mangeårige erfaring og teknologiske viden er grundlaget for virksomhedens fortsatte succes. Stærke relationer til distributører og detailkæder på både modne markeder og vækstmarkederne i Øst- og Sydøsteuropa vil skabe grobund for vækst i de kommende år.

EN MERE FOKUSERET VIRKSOMHED

De senere års strategiske arbejde har skabt en mere fokuseret virksomhed. I 2012 gav det mulighed for at gennemføre strategiske tiltag, som vil skabe vækst og forbedre indtjeningen på både kort og langt sigt.

Effektivisering af processer og produktion
I 2012 arbejdede Hartmann med at øge virksomhedens langsigtede effektivitet og konkurrenceevne. Indsatsen omfattede blandt andet et intensiveret fokus på at skabe handlekraft og synergier på tværs af den funktionsopdelte organisation, øge videndelingen, tilføre nye kompetencer og opnå produktionsforbedringer gennem anvendelse af robotteknologi.

Den samlede indsats skabte et godt udgangspunkt for fortsatte forbedringer og gav anledning til en strømlining af det europæiske produktionsnetværk. Primo 2013 foreslog Hartmann således at lukke virksomhedens fabrik i Varkaus, Finland, og efter at have forhandlet med repræsentanter for de finske medarbejdere besluttede bestyrelsen den 7. marts 2013 at afvikle de finske produktionsaktiviteter. Som følge af de vellykkede effektiviseringstiltag i den europæiske produktion forventes lukningen af den finske fabrik ikke at påvirke salget i Europa.

"Hartmann styrkede sine tilbud til kunderne i 2012 med introduktionen af imagic²® og ved i stadig højere grad at rådgive og indgå i samarbejde om udvikling af nye produkter og markedsføringstiltag med fokus på blandt andet bæredygtighed."

Øget kundefokus i 2012
Hartmann styrkede sine tilbud til kunderne i 2012 med introduktionen af imagic²® og ved i stadig højere grad at rådgive og indgå i samarbejde om udvikling af nye produkter og markedsføringstiltag med fokus på blandt andet bæredygtighed. Derudover blev salgsorganisationen styrket gennem implementeringen af målrettede uddannelsesforløb på Hartmanns Customer Development Academy.

Hartmann har fokus på at styrke forholdet til en række detailkæder med henblik på at skabe grundlag for en videreudvikling af eksisterende samarbejdsrelationer og tilpasse den eksisterende produktportefølje, så kunderne tilbydes de produkter, der efterspørges i moderne detailhandel.

*Hartmann har defineret **6 indsatsområder**, som skal styrke konkurrenceevnen og skabe bæredygtig vækst.*

INDSATSEN FORTSÆTTER I DE KOMMENDE ÅR

Hartmann vil i de kommende år fokusere på at skabe bæredygtig vækst gennem løbende forbedringer af konkurrenceevnen og initiativer, som skal øge salget og etablere Hartmann som en klar markedsleder i udvalgte markeder. Arbejdet vil fortsætte under overskriften 'Competitive edge – driving growth' og kan inddeles i nedenstående overordnede indsatsområder.

Operational Excellence
Optimering af produktionen og effektivisering af interne arbejdsgange er afgørende for at nedbringe omkostninger, forbedre arbejdssikkerheden og levere den bedste kvalitet til kunderne. Hartmanns Operational Excellence-program omfatter disse indsatsområder.

Stærke kompetencer
Hartmanns førende markedsposition er etableret på grundlag af medarbejdernes faglige kvalifikationer og samlede erfaring inden for udvikling, markedsføring og salg af ægemballage i støbepap. Derfor er fortsat opbygning af specialistviden på disse områder vigtig for Hartmann, og der arbejdes løbende med målrettede tiltag for at understøtte den rette udvikling.

One Company
Den løbende forbedring af Hartmanns konkurrenceevne tager afsæt i en fælles, stærk virksomhedskultur, som knytter forretningsområderne stadig tættere sammen og sikrer handlekraft på tværs af organisationen.

Stærk markedsposition i Nordamerika
Hartmann har skabt en stærk og lønsom forretning i Nordamerika, og markedspositionen skal styrkes yderligere i de kommende år. Hartmann forventer således at øge produktionskapaciteten på det nordamerikanske marked ved at udvide det eksisterende produktionsapparat.

Fokus på europæiske vækstmarkeder
I de kommende år vil Hartmann accelerere væksten i de mindre modne vækstmarkeder i Øst- og Sydøsteuropa i takt med detaikædernes udbredelse i disse områder. Indsatsen tager afsæt i Hartmanns tilstedeværelse i Kroatien og Ungarn, og virksomheden er således stærkt positioneret til at forfølge mulighederne i regionen.

Konsolidering i modne markeder
I de modne vesteuropæiske markeder skal Hartmann fastholde og øge sine markedsandele med udgangspunkt i virksomhedens veletablerede brand og høje produktkvalitet samt udbygning af eksisterende såvel som etablering af nye kundeforhold.

"Hartmann forventer at øge produktionskapaciteten på det nordamerikanske marked ved at udvide det eksisterende produktionsapparat."

MARKEDER OG PRODUKTER

Hartmann er førende inden for udvikling og fremstilling af ægemballage i støbepap, som primært sælges på det europæiske og nordamerikanske marked. Derudover fremstiller Hartmann støbepapemballage til industrielt brug.

Virksomhedens kompetencer udnyttes også i Hartmann Technology, der er førende inden for udvikling, produktion og salg af maskiner og teknologi til fremstilling af støbepapemballage uden for Hartmanns markeder.

"Det stigende behov for at differentiere specialæg fra standardæg medfører en fortsat øget interesse for detailemballage med kundetilpassede design, farver, print og labels."

Stabil vækst på Hartmanns markeder
Efterspørgslen efter Hartmanns væsentligste produkt – ægemballage i støbepap – afspejler i vid udstrækning forbruget af æg, som er relativt stabilt og ikke har været væsentligt påvirket af den økonomiske krise gennem de seneste år.

Hartmanns primære markeder i Europa og Nordamerika er modne, og væksten i forbruget af æg er moderat. På de mindre udviklede enkeltmarkeder i Øst- og Sydøsteuropa – som Hartmann i stigende omfang fokuserer på med afsæt i virksomhedens stærke organisation og produktion i regionen – er den stadig tiltagende efterspørgsel drevet af faktorer som befolkningstilvækst og -sammensætning, økonomisk udvikling og professionalisering af detailhandlen.

Detailhandlen udvikler løbende udbuddet af æg for at imødekomme forbrugernes efterspørgsel, og det er derfor afgørende for producenter, distributører og detailhandelskæder, at æg med forskellige egenskaber og priser også markedsføres og præsenteres forskelligt. I den forbindelse samarbejder Hartmann tæt med flere store detailkæder, som efterspørger erfaring med og viden om markedsføring af æg.

Markedsføring
Det stigende behov for at differentiere specialæg fra standardæg medfører en fortsat øget interesse for detailemballage med kundetilpassede design, farver, print og labels, som tilbyder detailkæder og andre kunder den bedst mulige markedsføringsplatform. Hartmann har formået at øge andelen af denne type detailemballage de senere år, og ud-

IMAGIC²® SÆTTER NYE STANDARDER

Hartmann lancerede i november 2012 en ny serie af detailemballage under navnet imagic²®. De nye produkter er baseret på de egenskaber, som har gjort Imagic til Hartmanns bedst sælgende produktserie og sat standarden for kvalitetsemballage på Hartmanns markeder i en årrække. imagic²® er udviklet med udgangspunkt i kundernes behov og en målsætning om at skabe forbedringer i hele værdikæden. Fordelene ved det nye produktdesign omfatter en ny og forbedret lukkemekanisme, som øger markedsføringsfladen på emballagen med op til 25%. Derudover er produkternes stabilitet øget, ligesom det nye design sikrer lettere transport og håndtering hos distributørerne.

Bæredygtighed er vigtigt for forbrugere og detailkæder, og Hartmann tilbyder som den første producent både FSC-mærket og ***CO_2-neutral detailemballage****.*

viklingen ventes at fortsætte i takt med, at de store detailhandelskæder udvider i de øst- og sydøsteuropæiske vækstmarkeder.

Mod udgangen af 2012 introducerede Hartmann det nye produkt imagic$^{2®}$, som tilbyder kunderne forbedrede markedsføringsmuligheder og beskyttende egenskaber samt bidrager til at optimere distributørernes arbejdsbetingelser. Introduktionen af imagic$^{2®}$ cementerer Hartmanns førende position på markedet for detailemballage, og kundernes tilbagemeldinger har været positive.

Bæredygtighed
På Hartmanns modne markeder er bæredygtighed vigtigt for forbrugere og detailkæder. Hartmann har i en lang årrække arbejdet målrettet med at udvikle og markedsføre bæredygtige produkter, og i begyndelsen af 2013 introducerede virksomheden som den første producent af ægemballage en serie af FSC-certificerede produkter.

Derudover tilbyder Hartmann CO_2-neutrale produkter, som giver kunderne en unik markedsføringsmulighed og bidrager til at styrke Hartmanns position som den foretrukne leverandør på det europæiske og nordamerikanske marked.

Konsolidering og professionalisering af industrien
De europæiske og nordamerikanske markeder for færdigpakkede æg til detailhandlen er relativt velkonsoliderede med få store og mange mellemstore aktører.

Konsolideringen og professionaliseringen ventes at fortsætte i takt med udbredelsen af store detailkæder på mindre modne enkeltmarkeder og myndighedernes stadig stigende krav til ægproducenter på områder som dyrevelfærd og fødevaresikkerhed. Udviklingen medfører øget konkurrence på de ligeledes velkonsoliderede markeder for detailemballage og ventes på længere sigt at være til fordel for Hartmann som følge af virksomhedens stærke position og relationer til detailhandlen.

Selvom markederne er velkonsoliderede, medfører forbrugernes øgede efterspørgsel efter æg i påsken, julen og ved Thanksgiving (Nordamerika), at der er en vis nødvendig overkapacitet inden for produktion af ægemballage.

Som følge af den fortsatte konsolidering og professionalisering af industrien, strukturel overkapacitet og tekniske samt økonomiske adgangsbarrierer forventer Hartmann, at tilgangen af kapacitet i markedet fortsat vil være meget begrænset i de kommende år. Den sæsonbetonede efterspørgsel og strukturelle overkapacitet bidrager til at øge konkurrencen på Hartmanns markeder uden for højsæsonen.

"Introduktionen af imagic$^{2®}$ cementerer Hartmanns førende position på markedet for detailemballage, og kundernes tilbagemeldinger har været positive."

RISIKOFORHOLD

Hartmann er udsat for en række risici forbundet med virksomhedens drift, og ledelsen forholder sig løbende aktivt til disse risici. Direktionen har ansvaret for at identificere samt styre risici og gennemgår derudover i samarbejde med revisionsudvalget de risici, som kan påvirke Hartmanns operationelle og finansielle mål. Formålet med risikostyringen er at identificere de forskellige risikoområder, fastlægge håndteringen af risici samt sikre en optimal balance mellem risiko og afkast.

KOMMERCIELLE RISICI

Afhængighed af kunder
Hartmanns salg er fordelt på et relativt begrænset antal store kunder samt et større antal mindre kunder. Kontrakterne med kunderne indgås typisk for en 12 måneders periode. Det vurderes, at kundeporteføljen vil udvikle sig mod færre og større kunder, og at Hartmann derfor i fremtiden vil blive mere afhængig af denne kundegruppe.

Efterspørgslen efter æg
Hartmanns kerneforretning består i salg af ægemballage, som påvirkes af efterspørgslen efter æg. Forbruget af æg kan påvirkes af en lang række faktorer, der er uden for Hartmanns kontrol, herunder forbrugernes sundhedsopfattelser, frygt for potentielle helbredsmæssige effekter af sygdomme blandt læggehøns mv. Forbruget af æg og dermed efterspørgslen efter Hartmanns produkter har historisk været robust over for nedgang i den økonomiske vækst.

"Forbruget af æg og dermed efterspørgslen efter Hartmanns produkter har historisk været robust over for nedgang i den økonomiske vækst."

Afhængighed af leverandører
Hartmann anvender en række leverandører af returpapir, energi og andre råvarer, som anvendes i produktionen. Hvis aftalerne med en eller flere af disse leverandører ophæves eller misligholdes, eller leverandørerne af andre årsager undlader at leve op til deres forpligtelser, kan det betyde, at Hartmann enten ikke får leveret de nødvendige råvarer eller bliver nødt til at foretage køb fra alternative leverandører, hvilket ikke nødvendigvis kan ske på samme vilkår.

Hartmann har indgået aftaler med flere forskellige leverandører af returpapir, energi og andre råvarer, og desuden er spredningen af produktionen på en række forskellige lokationer i Europa medvirkende til at sikre fleksibilitet i forhold til enkeltleverancer.

Udsving i råvarepriser
Hartmann er afhængig af indkøbspriserne på de råvarer, som indgår i produktionen. I særdeleshed er Hartmann eksponeret for udsving i indkøbsprisen på returpapir og energi (elektricitet og gas), som er de væsentligste råvarer i produktionen.

Muligheden for at begrænse Hartmanns resultatfølsomhed i forhold til prisudviklingen på returpapir er begrænset, hvis leverancerne af de fornødne mængder skal sikres og fastholdes. Hartmann substituerer i et vist omfang mellem papirtyper, når det er prismæssigt fordelagtigt. En prisstigning på 5% på samtlige af de papirtyper, som indgår i Hartmanns produktion, vil isoleret set påvirke driftsresultatet negativt med ca. 6 mio. kr.

Hartmann indgår løbende fastprisaftaler med energileverandører for typisk 6 eller12 måneder for en væsentlig del af energiforbruget. Det er dog ikke muligt at indgå fastprisaftaler med energileverandører i alle de lande, hvor Hartmann opererer. En generel prisstigning på 5% på Hartmanns køb af energi vil isoleret set påvirke driftsresultatet negativt med ca. 5 mio. kr.

Hartmann arbejder målrettet på at nedbringe følsomheden over for udsving i råvarepriserne gennem løbende implementering af teknologiske forbedringer og optimering af arbejdsprocesser.

UDVIKLINGEN I PRISEN PÅ RETURPAPIR

Kilde: BvSE (Bundesverband Sekundärrohstoffe und Entsorgung e.V.)

*Alle europæiske produktionsanlæg er certificeret i henhold til **ISO 14001**.*

MILJØMÆSSIGE OG SOCIALE RISICI

Miljømæssige risici

Hartmanns aktiviteter, herunder produktion, salg, anvendelse, opbevaring og bortskaffelse af produkter, er underlagt en række miljømæssige love og regler. De miljømæssige risici overvåges både lokalt og fra Hartmanns hovedkontor. Hartmanns ledelsesmodel for miljø STEP® Environment sikrer effektivt og professionelt, at belastninger af det eksterne miljø enten forebygges, afhjælpes eller nedbringes til et minimum. Hartmann anvender og forventer også fremover at skulle anvende betydelige ressourcer på at efterleve og overholde miljømæssige love og regler i de lande, hvor virksomheden har aktiviteter.

Hartmann er blandt andet omfattet af regler om begrænsning af støj, regler for udledning af spildevand, bortskaffelse af affald samt underlagt EU's CO_2-kvoteordning. Det er Hartmanns politik at drive alle produktionsanlæg på en miljømæssigt forsvarlig måde og i overensstemmelse med koncernens bæredygtighedsprincipper og ledelsesmodel for miljø. De europæiske produktionsanlæg er alle ISO 14001-certificerede.

Læs mere om bæredygtig udvikling under 'Samfundsansvar' og på www.csr2012.hartmann-packaging.com.

Sociale relationer og risici

Sikring af medarbejdernes sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, beskyttelse af menneskelige værdier i det omgivende samfund samt beskyttelse af de mennesker, der er i kontakt med Hartmann eller med Hartmanns produkter, har høj prioritet. Hartmanns ledelsesmodel STEP® Human sikrer, at sundheden og sikkerheden på arbejdspladsen lever op til koncernens krav. Ledelsesmodellen medfører endvidere, at Hartmann håndterer sit sociale ansvar på en effektiv måde og optræder som en ansvarlig virksomhed i alle de lande, hvor Hartmann opererer.

FORSIKRINGSFORHOLD

Hartmann har et omfattende forsikringsprogram, der afspejler omfanget af koncernens aktiviteter samt disses geografiske placering. Forsikringsprogrammet gennemgås årligt med en forsikringsmægler, og der foretages løbende tilpasninger, som understøtter Hartmanns udvikling.

Hartmanns største enkeltstående risiko er totalskade på en fabrik som følge af brand, idet reetablering af produktionsfaciliteterne vil være tidskrævende og dermed indebære risiko for driftstab samt tab af markedsandele. Hartmann har derfor tegnet en all risk-forsikring for alle produktionsanlæg, som blandt andet omfatter brandskade og driftstab. Herudover arbejdes der systematisk med forebyggelse af skader, og der er i samarbejde med en forsikringsmægler implementeret et Risk Management-program. Hartmanns forsikringsprogram omfatter blandt andet erhvervs- og produktansvar, ejendom og løsøre, driftstab, arbejdsskade, personskade samt miljøansvar.

FINANSIELLE RISICI

Udviklingen i Hartmanns resultat og egenkapital er påvirket af en række finansielle risici, herunder rente-, valuta-, likviditets- og kreditrisici.

Hartmann har centraliseret styringen af finansielle risici i koncernfinansfunktionen, der samtidig fungerer som servicecenter for alle dattervirksomheder.

Hartmann anvender renteswaps og terminskontrakter til afdækning af en række af de finansielle risici, der kan henføres til de kommercielle aktiviteter. Hartmann foretager ikke spekulative dispositioner.

De finansielle risici og styringen heraf er uddybet i note 33.

SAMFUNDSANSVAR

Hartmanns arbejde med samfundsansvar og resultaterne heraf er beskrevet i Hartmanns Global Compact-fremskridtsrapport for 2012, som kan findes på www.csr2012.hartmann-packaging.com. Oplysningerne i denne årsrapport er en frivillig beskrivelse af de væsentligste aktiviteter på området i 2012.

Hartmann fokuserer på langsigtet og ansvarlig værdiskabelse, og systematisk arbejde med bæredygtighed er en integreret del af forretningsmodellen, som understøtter virksomhedens profil og omdømme. Arbejdet med samfundsansvar er direkte koblet til forretningen og bidrager til at styrke Hartmanns konkurrenceevne gennem fokus på forholdet til kunder og leverandører samt løbende optimering af produktionen.

Miljøvenlig emballage sikrer konkurrenceevnen
I 2012 styrkede Hartmann sin position som den førende udbyder af miljøvenlige emballageløsninger i støbepap ved at udvikle nye bæredygtige markedsføringskoncepter.

Hartmann samarbejdede med en kunde og den TÜV-certificerede konsulentvirksomhed Climate Partner om udvikling af CO_2-neutral emballage.

Derudover påbegyndte Hartmann en certificeringsproces, som skal sikre, at kunderne fra 2013 kan tilbydes FSC-certificeret detailemballage. Indsatsen tager afsæt i en række kunders positive tilbagemeldinger på Hartmanns lancering af FSC-certificerede etiketter i 2011 og vil bidrage yderligere til at styrke Hartmanns miljøvenlige profil og forbedre kundernes markedsføringsmuligheder.

Nye CO_2-mål for 2020
Hartmann har i en årrække arbejdet målrettet med at reducere virksomhedens energiforbrug, og i perioden 2008-2012 viste indsatsen gode resultater med en samlet energireduktion på 23% pr. kg. produkt. De gennemførte driftsforbedringer og omkostningsreduktioner er baseret på videndeling samt central styring og har bidraget til at styrke Hartmanns konkurrenceevne.

Med udgangspunkt i de positive resultater med energireduktion fortsætter Hartmann i de kommende år indsatsen for at reducere virksomhedens miljøpåvirkning. Hartmann har i den forbindelse fastsat et overordnet mål om at reducere CO_2-udledningen pr. kg. produkt med 25% fra niveauet ved udgangen af 2012 frem til 2020. Målet skal nås blandt andet gennem:

- Øget anvendelse af fornybar energi i produktionen
- Investering i ny procesteknologi
- Optimering af eksisterende teknologi

Fælles sikkerhedsstandarder skaber resultater
Hartmann lancerede nye fælles sikkerhedsstandarder i 2011 og implementerede disse endeligt på alle europæiske fabrikker i 2012. De nye standarder omfatter blandt andet skærpede krav til personligt beskyttelsesudstyr, standardiseret rapportering om hændelser og 'near miss'-situationer. Indsatsen for at øge sikkerheden for Hartmanns medarbejdere medførte i 2012 et fald på 38% i antallet af arbejdsulykker sammenlignet med niveauet i 2011.

Hartmann har fastsat en målsætning om at nedbringe antallet af arbejdsulykker i 2013 med 50% i forhold til niveauet i 2012. På længere sigt er det Hartmanns mål helt at eliminere arbejdsulykker i alle dele af forretningen.

AKKUMULERET ENERGIREDUKTION

ARBEJDSULYKKER, ANTAL

* Målsætning

AKTIONÆRINFORMATION

Aktiekapital
Hartmann har en aktieklasse, og hver aktie har en stemme. Dermed har alle aktionærer lige adgang til at stille forslag, deltage, ytre sig og stemme på generalforsamlingen. Aktierne er omsætningspapirer uden indskrænkninger i omsættelighed og udstedes til ihændehaver.

Der er ikke sket ændringer i aktiekapitalen i 2012.

Selskabets bestyrelse er af generalforsamlingen bemyndiget til i tiden indtil 11. oktober 2013 at lade Hartmann erhverve op til 10% af selskabets aktier til den til enhver tid gældende børskurs med en afvigelse på indtil 10%.

Hartmann-aktien begyndte året i kurs 101,0 og sluttede året i kurs 110,5 svarende til en stigning på 9%. Medregnes det betalte udbytte på 9,25 kr. pr. aktie, blev afkastet på Hartmann-aktien 19%.

Hartmann har en prisstillerordning, som sikrer, at der til stadighed stilles købs- og salgspriser i Hartmann-aktien.

Ejerkreds
Ved årets udgang havde Hartmann godt 1.900 navnenoterede aktionærer, som tilsammen repræsenterede 6,5 mio. aktier svarende til 93% af Hartmanns aktiekapital.

Følgende aktionær har over for Hartmann oplyst at besidde 5% eller derover af aktiekapitalen:

- Thornico A/S og hermed nærtstående parter, København, Danmark (68,5%)

I december 2012 opnåede Thornico A/S og hermed nærtstående parter 68,5% af aktiekapitalen gennem erhvervelse af aktieposter fra de tidligere storaktionærer LD Equity I K/S og B.H.F. Invest A/S (Brødrene Hartmanns Fond).

Pr. 31. december 2012 havde Hartmann en beholdning af egne aktier på 1,4% af aktiekapitalen.

Pr. 31. december 2012 ejede Hartmanns bestyrelse og direktion 0,1% af aktiekapitalen. Bestyrelsen og direktionen er registreret på Hartmanns insiderliste og har kun mulighed for at handle Hartmann-aktier i en periode på fire uger efter offentliggørelse af regnskabsmeddelelser eller andre tilsvarende finansielle meddelelser, jf. Hartmanns interne regler. Insideres aktiehandler er underlagt indberetningspligt.

Udbytte
Det er bestyrelsens generelle indstilling at udbetale overskydende kapital i form af udbytte eller aktietilbagekøb, så Hartmanns egenkapitalandel som udgangspunkt udgør maksimalt 45%. Udbetaling af kapital vil dog altid ske under hensyntagen til Hartmanns planer for vækst og likviditetsbehov. Bestyrelsen vil på generalforsamlingen den 9. april 2013 foreslå, at der udbetales et udbytte for 2012 på 9,50 kr. pr. aktie, hvilket svarer til 66 mio. kr. og 72% af årets resultat.

Investor relations
Hartmanns mål er at give investorer og analytikere bedst mulig indsigt i de forhold, der vurderes at være relevante for at sikre en effektiv og fair kursdannelse på Hartmann-aktien. Kontakten til analytikere og investorer varetages af direktionen og IR-funktionen og sker under hensyntagen til de lovgivningsmæssige krav og med udgangspunkt i Hartmanns standarder for god selskabsledelse.

STAMDATA – HARTMANN-AKTIEN

Fondsbørs	NASDAQ OMX Copenhagen A/S
Indeks	SmallCap
Fondskode	DK0010256197
Kortnavn	HART
Antal aktier	7.015.090
Nominel stykstørrelse pr. aktie	20 kr.
Nominel aktiekapital	140.301.800 kr.
Bloomberg-kode	HART:DC

FINANSKALENDER 2013

7. marts 2013	Årsrapport 2012
9. april 2013	Ordinær generalforsamling
13. maj 2013	Delårsrapport 1. kvartal 2013
21. august 2013	Delårsrapport 1. halvår 2013
14. november 2013	Delårsrapport 3 kvartaler 2013

VIRKSOMHEDSLEDELSE

LEDELSESSTRUKTUR

Aktionærer

Aktionærerne kan udøve deres ret på generalforsamlingen, som er selskabets øverste organ. Alle aktionærer har ret til at deltage og stemme på generalforsamlingen ved fremmøde eller via fuldmagt. Beslutninger på generalforsamlingen vedtages generelt med simpelt stemmeflertal, mens beslutninger om blandt andet ændringer af selskabets vedtægter kræver, at 2/3 af såvel de afgivne stemmer som den på generalforsamlingen repræsenterede aktiekapital stemmer for.

Bestyrelse

Hartmanns bestyrelse varetager selskabets overordnede ledelse og træffer beslutninger om Hartmanns strategiske udvikling, budgetter, risikoforhold, køb og salg af virksomheder samt større udviklings- og investeringsprojekter. Derudover fører bestyrelsen tilsyn med direktionen.

Bestyrelsen består af syv medlemmer, hvoraf fem er aktionærvalgte og to er valgt af medarbejderne. De aktionærvalgte medlemmer vælges af generalforsamlingen for et år ad gangen med mulighed for genvalg og skal fratræde senest på den førstkommende ordinære generalforsamling, der afholdes efter den pågældendes 70 års fødselsdag. Medarbejderrepræsentanternes valgperiode er fire år og fastsat i overensstemmelse med selskabslovens regler.

Bestyrelsesmedlemmer opstilles til valg på generalforsamlingen ud fra en samlet bedømmelse af individuelle kompetencer og medlemmets bidrag til at sikre en fornuftig sammensætning af bestyrelsens kollektive kompetencer og profil. Der lægges vægt på, at bestyrelsen besidder kompetencer inden for områderne international ledelse, procesindustri og emballagevirksomhed, business-to-business salg og markedsføring, international produktion og supply chain management samt økonomi og regnskab. I forbindelse med indstilling af nye bestyrelsesmedlemmer på generalforsamlinger udsendes information om de nye medlemmers kompetencer og øvrige ledelseshverv samt bestyrelsens kriterier for indstillingen.

Bestyrelsens arbejde er reguleret af en forretningsorden, som er udarbejdet i overensstemmelse med selskabslovens bestemmelser og revideres en gang om året. Bestyrelsen holdt 11 møder i 2012, og der var i alt 5 afbud til møderne. 2 af disse afbud skyldtes Peter-Ulrik Plesners inhabilitet i forbindelse med ændringer i Hartmanns ejerkreds som følge af hans hverv som bestyrelsesformand for den tidligere storaktionær Brødrene Hartmanns Fond. Formanden for bestyrelsen forestod i 2012 bestyrelsens selvevaluering i en intern proces, som ikke gav anledning til ændringer i bestyrelsens arbejde.

For at sikre at bestyrelsen er velinformeret om selskabets drift, deltager direktionens medlemmer i bestyrelsesmøderne. Direktionen har taleret, men ikke stemmeret, og deltager ikke under punkter, der er forbeholdt bestyrelsens interne drøftelser.

Direktion

Hartmanns direktion ansættes af bestyrelsen og har ansvaret for selskabets daglige ledelse, herunder den driftsmæssige udvikling, resultater og interne udvikling. Direktionen er ansvarlig for at gennemføre Hartmanns strategi og de overordnede beslutninger, som er godkendt af bestyrelsen.

Vederlag til ledelsen

Hartmann søger at sikre, at vederlaget til bestyrelse og direktion er fastlagt på et konkurrencedygtigt og rimeligt niveau for selskaber af Hartmanns størrelse og kompleksitet med henblik på at sikre, at Hartmann kan tiltrække og fastholde kompetente personer.

Selskabets bestyrelse aflønnes med et fast honorar, som godkendes af generalforsamlingen. Bestyrelsen er ikke omfattet af incitamentsafhængig aflønning.

Direktionens løn og ansættelsesvilkår fastsættes af bestyrelsen, som også evaluerer direktionens indsats. Direktionens løn består af en fast årlig gage og en kontant præstationsrelateret bonus, som afhænger af de opnåede resultater. Hartmanns vederlagspolitik er tilgængelig på www.hartmann-packaging.com, og vederlag for 2012 er anført i note 9.

Ændringer i 2012

Marianne Rørslev Bock tiltrådte som CFO og medlem af direktionen i april 2012.

Hartmann nedsatte i januar 2012 et egentligt revisionsudvalg, hvis opgaver primært omfatter områderne risikostyring, regnskabsudarbejdelse, økonomisk rapportering og interne kontroller. Udvalget afholder møder mindst fire gange årligt og rapporterer regelmæssigt til bestyrelsen. Udvalgets kommissorium findes på www.hartmann-packaging.com.

GOD SELSKABSLEDELSE I HARTMANN

Bestyrelsen tager løbende stilling til de anbefalinger vedrørende god selskabsledelse, som Komitéen for god Selskabsledelse reviderede i august 2011 og som efterfølgende er blevet implementeret i NASDAQ OMX Copenhagen A/S' "Regler for udstedere af aktier" i oktober 2011. Anbefalingerne er offentligt tilgængelige på www.corporategovernance.dk. Hartmann efterlever langt de fleste anbefalinger, men har i 2012 afveget fra disse på følgende områder:

- Hartmanns bestyrelse har ikke fastsat konkrete mål for sikring af mangfoldighed i selskabets ledelsesniveauer og lige muligheder for begge køn. Bestyrelsen har drøftet selskabets aktiviteter på området og vurderet, at Hartmann tilbyder lige muligheder for medarbejdere uafhængigt af køn, nationalitet mv. Hartmann er medlem af FN's Global Compact, og efterlevelsen af Global Compact samt Hartmanns egne principper for ledelse og adfærd bidrager til at sikre mangfoldighed i alle dele af virksomheden.

- Hartmanns bestyrelse har ikke nedsat egentlige nominerings- eller vederlagsudvalg. Bestyrelsesopgaver relateret til nominering og vederlag forberedes af formandskabet, som fremlægger sine forslag for den samlede bestyrelse.

Hartmanns samlede, lovpligtige redegørelse for god selskabsledelse findes på www.corporategovernance2012.hartmann-packaging.com.

INTERN KONTROL OG RISIKOSTYRING

Hartmann har i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen etableret en række interne kontroller for at sikre, at den finansielle rapportering giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation. De interne kontroller og risikostyringen sikrer samtidig, at den finansielle rapportering udarbejdes i overensstemmelse med gældende lovgivning og standarder.

Revisionsudvalget vurderer løbende, om der er behov for at etablere intern revision. På baggrund af Hartmanns begrænsede størrelse samt regnskabs- og revisionsmæssige kompleksitet varetages opgaverne af koncernfinansfunktionen og de enkelte datterselskaber.

Hartmann forbedrer løbende de etablerede kontrol- og risikostyringssystemer, som skal mindske risikoen for, at fejl og uregelmæssigheder ikke identificeres og korrigeres i tide. Systemerne kan opdeles i:

- Kontrolmiljø
- Risikovurdering
- Kontrolaktiviteter
- Information og kommunikation
- Overvågning

Kontrolmiljø

Revisionsudvalget vurderer løbende Hartmanns overordnede organisationsstruktur og organisering samt bemanding af de funktioner, som har betydning for de interne kontroller og risikostyringen.

Det overordnede operationelle ansvar for risikostyring og interne kontroller i forbindelse med regnskabsaflæggelsen ligger hos direktionen, som i samarbejde med den lokale ledelse i de respektive datterselskaber vurderer, om der eksisterer et hensigtsmæssigt og effektivt kontrolmiljø. Direktionen rapporterer løbende til bestyrelsen om den driftsmæssige og økonomiske udvikling samt Hartmanns risikostilling.

Risikostyring og intern kontrol af regnskabsaflæggelsen varetages af Hartmanns centrale finansfunktion, som udarbejder koncernpolitikker og instrukser på regnskabsområdet og sikrer faste procedurer for regnskabsudarbejdelse, herunder vurdering af ny regnskabsregulering og præsentation af den finansielle rapportering til Hartmanns interessenter.

Der sker en løbende, systematisk vurdering af regnskabsaflæggelsesprocessen i samarbejde med revisionsudvalget. Revisionsudvalgets arbejde og fokusområder opdateres årligt i form af en årsplan. Årsplanen er tilrettelagt således, at revisionsudvalget blandt andet overvåger regnskabsaflæggelsesprocessen i forbindelse med offentliggørelse af årsrapport og delårsrapporter, herunder en gennemgang af den anvendte regnskabspraksis samt væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger.

Risikovurdering
Revisionsudvalget vurderer løbende de væsentligste risici, som Hartmann er eksponeret for. Vurderingen baseres på løbende rapportering fra direktionen samt rapportering i forbindelse med væsentlige eksterne eller interne hændelser. Derudover indgår en formaliseret vurdering af risici i alle væsentlige beslutninger, som træffes vedrørende f.eks. større investeringer mv.

Direktionen vurderer løbende risici, som direkte eller indirekte påvirker regnskabsaflæggelsen. Sådanne risici omfatter blandt andet it-relaterede risici og risici relateret til svig og uregelmæssigheder.

Kontrolaktiviteter
Efterlevelsen af reglerne for intern kontrol og risikostyring kontrolleres lokalt og i forbindelse med controlling af selskaber og aktiviteter. Hartmanns kontrolaktiviteter har til formål at sikre, at de fastlagte regler og procedurer følges, at fejl, afvigelser eller mangler minimeres, og at regler og procedurer udvikles.

Den generalforsamlingsvalgte revision rapporterer eventuelle væsentlige svagheder i de interne kontroller og risikostyringen til revisionsudvalget og bestyrelsen samt mindre væsentlige forhold til direktionen. Revisionsudvalget, bestyrelsen og direktionen har i sådanne tilfælde ansvaret for, at der reageres på eventuelle påpegede svagheder.

Information og kommunikation
Hartmanns procedurer for regnskabsaflæggelsen fremgår af rapporteringsinstrukser, som opdateres efter behov. Instrukserne skal bidrage til at sikre, at Hartmann efterlever sine oplysningsforpligtelser i overensstemmelse med love, bekendtgørelser og andre forskrifter. Hartmann bestræber sig på at opretholde et højt informations- og kommunikationsniveau med henblik på at sikre en høj kvalitet i den løbende rapportering, som er grundlaget for selskabets regnskabsaflæggelse og økonomistyring.

Overvågning
Hartmann overvåger og indsamler regnskabsrapportering gennem et integreret økonomi- og informationssystem, som sikrer, at finansfunktionen opnår en høj grad af gennemsigtighed i forhold til de enkelte forretningsenheder. Finansfunktionen kan derved analysere rapporteringen for fejl og uregelmæssigheder og identificere eventuelle svagheder i de interne kontroller samt manglende overholdelse af procedurer og politikker mv.

Direktionen og bestyrelsen modtager fast månedlig rapportering.

BESTYRELSE OG DIREKTION

BESTYRELSE

Agnete Raaschou-Nielsen (1957)
Valgt første gang i 2010
Formand siden 2010

Frem til 2011 direktør i Aalborg Portland A/S. Tidligere administrerende direktør i Zacco Denmark A/S, administrerende direktør for Coca-Cola Tapperierne A/S og underdirektør i Carlsberg A/S. Beskæftiger sig i dag udelukkende med bestyrelsesarbejde o.l.

Særlige kompetencer inden for international procesindustri, produktion, salg, ledelse og økonomi.

Ledelseshverv:
Formand: Juristernes og Økonomernes Pensionskasse.
Næstformand: Investeringsforeningen Danske Invest samt 5 øvrige investeringsforeninger mv.
Medlem: Aktieselskabet Schouw & Co., Arkil A/S, Arkil Holding A/S, Dalhoff Larsen & Horneman A/S, Danske Invest Management A/S, Novozymes A/S og Solar A/S.

Antal aktier: 2.000

Niels Hermansen (1953)
Valgt første gang i 2006

Direktør i Stjerneskansen Holding ApS. Frem til 2005 administrerende direktør i emballagevirksomheden Neoplex/Mondi Packaging Nyborg A/S og forinden i Fritz Hansen A/S. Beskæftiger sig i dag udelukkende med bestyrelsesarbejde o.l.

Særlige kompetencer inden for generel virksomhedsledelse i proces- og emballageindustrien.

Ledelseshverv:
Formand: Fredericia Furniture A/S, R. Færch Plast A/S og Signal Clothing A/S.
Næstformand: VIKAN A/S og Vissingfonden.
Medlem: Færch Holding ApS.

Antal aktier: 0

Walther Vishof Paulsen (1949)
Valgt første gang i 2005
Næstformand siden 2005
Formand for revisionsudvalget

Frem til 2000 CFO og medlem af direktionen i Carlsberg A/S. Beskæftiger sig i dag udelukkende med bestyrelsesarbejde o.l.

Særlige kompetencer inden for generel ledelse samt økonomi og finans.

Ledelseshverv:
Formand: Hotel Koldingfjord A/S.
Medlem: Arkil A/S, Arkil Holding A/S, Det Obelske Familiefond, Gerda og Victor B. Strands Fond (Toms Gruppens Fond) og Investeringsforeningen Danske Invest samt 5 øvrige investeringsforeninger mv.

Antal aktier: 1.255

Jørn Mørkeberg Nielsen (1961)
Valgt første gang i 2011
Medlem af revisionsudvalget

Administrerende direktør i Sonion A/S, Xilco A/S og Xilco Holding A/S.

Særlige kompetencer inden for international ledelse, innovationsledelse, business-to-business salg og markedsføring, produktionsoptimering og finansiel styring.

Ledelseshverv:
Formand: Fem datterselskaber til Sonion A/S.

Antal aktier: 2.700

BESTYRELSE, fortsat

Peter-Ulrik Plesner* (1946)
Valgt første gang i 1982

Siden 1974 advokat og fra 1978 partner i PLESNER Advokatfirma.

Særlige kompetencer inden for jura og generel virksomhedsledelse.

Ledelseshverv:
Formand: Brødrene Hartmanns Fond, B.H.F. Invest A/S, EVA SOLO A/S, Johan Mangor A/S, Piet Hein A/S og Triumph International Textil A/S.
Medlem: Ida Løfbergs Fond.
Formand for Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse og medlem af en række juridiske foreninger i Danmark og udlandet.

Antal aktier: 570

Jan Peter Antonisen (1965)**
Valgt første gang i 2008

Teamlederafløser hos Brødrene Hartmann A/S i Tønder, Danmark, siden 1993.

Antal aktier: 0

Niels Christian Petersen (1954)**
Valgt første gang i 2010

Servicemedarbejder hos Brødrene Hartmann A/S i Tønder, Danmark, siden 1988.

Antal aktier: 72

DIREKTION

Michael Rohde Pedersen (1957)
CEO i Brødrene Hartmann A/S siden 2010. Har international erfaring fra blandt andre A.P. Møller og IBM såvel som de procesindustrielle virksomheder Georgia-Pacific, et amerikansk selskab med aktiviteter inden for byggematerialer og papirvirksomhed, og SCA Hygiene Products.

Ledelseshverv:
Medlem: Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling.

Antal aktier: 2.000

Marianne Rørslev Bock (1963)
CFO i Brødrene Hartmann A/S siden 2012. Har omfattende international ledelseserfaring og stærke kompetencer inden for finans, treasury, skat og it. Tidligere blandt andet Senior Vice President Corporate Finance i Danisco. Uddannet statsautoriseret revisor.

Antal aktier: 0

* Peter-Ulrik Plesner er ikke uafhængig, jf. NASDAQ OMX Copenhagen A/S' anbefalinger for god selskabsledelse, grundet sin rolle som professionel rådgiver for selskabet, og idet han har været medlem af bestyrelsen i flere end 12 år.

** Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem i perioden frem til 2014.

REGNSKAB

Koncern- og moderselskabsregnskab

24 Totalindkomstopgørelse
25 Pengestrømsopgørelse
26 Balance, aktiver
27 Balance, passiver
28 Egenkapitalopgørelse
30 Noter
75 Ledelsespåtegning
76 Revisors erklæringer

TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

mio. kr.

		Koncern		Moderselskab	
Note		2012	2011	2012	2011
5	Nettoomsætning	1.544,1	1.488,1	1.209,8	1.138,8
6, 9	Produktionsomkostninger	(1.089,6)	(1.063,0)	(976,1)	(895,4)
	Bruttoresultat	**454,5**	**425,1**	**233,7**	**243,4**
7, 9	Salgs- og distributionsomkostninger	(284,8)	(246,5)	(187,4)	(157,6)
8, 9	Administrationsomkostninger	(57,8)	(57,7)	(50,2)	(48,9)
10	Andre driftsindtægter	2,5	2,6	2,2	2,2
	Resultat af primær drift før særlige poster	**114,4**	**123,5**	**(1,7)**	**39,1**
	Særlige poster	0,0	0,0	0,0	0,0
	Resultat af primær drift	**114,4**	**123,5**	**(1,7)**	**39,1**
11	Finansielle indtægter	11,0	7,7	90,0	181,1
11	Finansielle omkostninger	(18,7)	(23,2)	(18,8)	(39,6)
	Resultat før skat	**106,7**	**108,0**	**69,5**	**180,6**
12	Skat af årets resultat	(14,2)	(31,7)	1,3	(5,8)
	Årets resultat	**92,5**	**76,3**	**70,8**	**174,8**
25	Aktuarmæssige tab på pensionsforpligtelser	(12,5)	(12,4)	0,0	0,0
	Regnskabsmæssig sikring af nettoaktiver	0,0	(0,1)	-	-
	Valutakursregulering af:				
	Udenlandske dattervirksomheder	17,6	(31,6)	-	-
	Egenkapitallignende lån til dattervirksomheder	(0,1)	(1,0)	-	-
	Værdiregulering af sikringsinstrumenter:				
	Indregnet i egenkapitalen	3,6	(9,3)	2,3	(5,0)
	Overført til nettoomsætning	(5,8)	1,8	(6,0)	0,2
	Overført til produktionsomkostninger	5,9	(3,8)	5,9	(3,8)
	Overført til finansielle poster	0,8	0,2	0,8	0,2
12	Skat af anden totalindkomst	2,0	6,3	(0,7)	2,1
	Anden totalindkomst	**11,5**	**(49,9)**	**2,3**	**(6,3)**
	Totalindkomst	**104,0**	**26,4**	**73,1**	**168,5**
13	Resultat pr. aktie i kr.	13,4	11,0	-	-
13	Resultat pr. aktie i kr., udvandet	13,4	11,0	-	-

PENGESTRØMSOPGØRELSE

mio. kr.

		Koncern		Moderselskab	
Note		2012	2011	2012	2011
	Resultat af primær drift før særlige poster	114,4	123,5	(1,7)	39,1
	Afskrivninger	84,5	83,7	32,8	31,0
14	Regulering for andre ikke-kontante poster	(0,3)	(0,6)	0,0	(0,1)
14	Ændring i driftskapital	(13,8)	(15,4)	(11,7)	(53,9)
	Betalte restruktureringsomkostninger mv.	(2,4)	(2,4)	0,0	0,0
	Pengestrømme fra primær drift	**182,4**	**188,8**	**19,4**	**16,1**
	Indbetalinger af renter mv.	6,3	4,5	5,2	3,9
	Udbetaling af renter mv.	(18,7)	(20,3)	(15,0)	(17,2)
	Betalt selskabsskat, netto	(16,6)	(18,0)	(1,1)	(1,0)
	Pengestrømme fra driftsaktivitet	**153,4**	**155,0**	**8,5**	**1,8**
	Salg af materielle aktiver	0,6	0,7	5,9	0,5
	Køb af materielle aktiver	(62,1)	(40,8)	(59,1)	(5,9)
	Modtaget udbytte fra associerede virksomheder	0,0	2,1	0,0	2,1
	Modtaget udbytte fra dattervirksomheder	-	-	80,7	173,1
	Modtaget offentlige tilskud	4,5	3,0	0,0	0,0
	Kapitalindskud i dattervirksomheder	-	-	0,0	0,0
	Pengestrømme fra investeringsaktivitet	**(57,0)**	**(35,0)**	**27,5**	**169,8**
	Pengestrømme fra drifts- og investeringsaktivitet	**96,4**	**120,0**	**36,0**	**171,6**
	Optagelse af langfristede gældsforpligtelser	83,3	120,4	83,3	120,4
	Afdrag på langfristede gældsforpligtelser	(65,1)	(212,8)	(65,1)	(212,8)
	Dattervirksomheders optagelse af langfristede lån	-	-	(35,5)	(52,4)
	Dattervirksomheders afdrag på langfristede lån	-	-	71,4	28,3
	Udbetalt udbytte	(64,0)	(15,6)	(64,0)	(15,6)
	Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	**(45,8)**	**(108,0)**	**(9,9)**	**(132,1)**
	Pengestrømme i alt	**50,6**	**12,0**	**26,1**	**39,5**
	Likvide beholdninger og bankgæld 1. januar	13,8	6,1	(26,4)	(62,9)
	Valutakursregulering	2,0	(4,3)	1,5	(3,0)
	Likvide beholdninger og bankgæld 31. december	**66,4**	**13,8**	**1,2**	**(26,4)**
	Likvide beholdninger og bankgæld 31. december indregnes således:				
	Likvide beholdninger	77,0	40,3	11,8	0,1
	Kassekreditter	(10,6)	(26,5)	(10,6)	(26,5)
		66,4	**13,8**	**1,2**	**(26,4)**

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

BALANCE AKTIVER

mio. kr.

		Koncern		Moderselskab	
Note		2012	2011	2012	2011
	Goodwill	10,7	10,7	10,7	10,7
	Øvrige immaterielle aktiver	3,8	6,3	3,8	6,3
15	**Immaterielle aktiver**	**14,5**	**17,0**	**14,5**	**17,0**
	Grunde og bygninger	167,1	162,5	25,7	28,5
	Produktionsanlæg og maskiner	332,3	348,3	123,3	110,6
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	6,5	7,5	2,7	2,9
	Produktionsanlæg under opførelse	18,1	14,1	13,1	0,7
16	**Materielle aktiver**	**524,0**	**532,4**	**164,8**	**142,7**
17	Kapitalandele i dattervirksomheder	-	-	316,2	320,0
18	Tilgodehavender hos dattervirksomheder	-	-	69,2	104,8
19	Kapitalandele i associerede virksomheder	1,7	1,7	0,3	0,3
20	Andre tilgodehavender	10,8	13,9	0,0	0,0
21	Udskudt skat	92,9	91,2	53,9	50,2
	Andre langfristede aktiver	**105,4**	**106,8**	**439,6**	**475,3**
	Langfristede aktiver	**643,9**	**656,2**	**618,9**	**635,0**
22	Varebeholdninger	130,7	119,0	61,6	50,1
23	Tilgodehavender fra salg	238,2	241,7	185,2	189,6
	Tilgodehavender hos dattervirksomheder	-	-	26,6	29,3
	Tilgodehavende selskabsskat	7,1	7,7	1,1	0,0
	Andre tilgodehavender	38,7	34,5	14,6	12,8
	Periodeafgrænsningsposter	5,8	8,3	4,5	4,3
	Likvide beholdninger	77,0	40,3	11,8	0,1
	Kortfristede aktiver	**497,5**	**451,5**	**305,4**	**286,2**
	Aktiver	**1.141,4**	**1.107,7**	**924,3**	**921,2**

BALANCE PASSIVER

mio. kr.

		Koncern		Moderselskab	
Note		2012	2011	2012	2011
24	Aktiekapital	140,3	140,3	140,3	140,3
	Reserve for sikringstransaktioner	(4,8)	(8,1)	(4,3)	(6,6)
	Reserve for valutakursreguleringer	(37,1)	(54,6)	-	-
	Foreslået udbytte	65,7	64,0	65,7	64,0
	Overført resultat	436,1	418,6	192,6	187,5
	Egenkapital	**600,2**	**560,2**	**394,3**	**385,2**
21	Udskudt skat	15,2	17,5	0,0	0,0
25	Pensionsforpligtelser	46,8	36,0	0,0	0,0
	Kreditinstitutter	203,1	184,9	203,1	184,9
26	Offentlige tilskud	22,2	24,7	4,1	4,8
	Anden gæld	1,5	3,2	1,5	3,2
	Langfristede forpligtelser	**288,8**	**266,3**	**208,7**	**192,9**
26	Offentlige tilskud	3,1	3,0	0,7	0,8
	Kassekreditter	10,6	26,5	10,6	26,5
	Forudbetalinger fra kunder	12,1	24,4	12,1	24,1
	Leverandørgæld	120,0	118,6	66,9	65,7
	Gæld til dattervirksomheder	-	-	165,6	166,1
	Gæld til associerede virksomheder	2,0	3,7	2,0	3,7
	Selskabsskat	0,3	0,5	0,0	0,1
27	Hensatte forpligtelser	2,2	1,6	2,2	1,6
28	Anden gæld	102,1	102,9	61,2	54,5
	Kortfristede forpligtelser	**252,4**	**281,2**	**321,3**	**343,1**
	Forpligtelser	**541,2**	**547,5**	**530,0**	**536,0**
	Passiver	**1.141,4**	**1.107,7**	**924,3**	**921,2**

EGENKAPITALOPGØRELSE

mio. kr.

Koncern	Aktiekapital	Reserve for sikrings-transaktioner	Reserve for valutakurs-reguleringer	Foreslået udbytte	Overført resultat	Egenkapital i alt
Egenkapital 1. januar 2012	**140,3**	**(8,1)**	**(54,6)**	**64,0**	**418,6**	**560,2**
Årets resultat	-	-	-	65,7	26,8	92,5
Anden totalindkomst						
Aktuarmæssige tab på pensionsforpligtelser	-	-	-	-	(12,5)	(12,5)
Valutakursregulering af:						
Udenlandske dattervirksomheder	-	-	17,6	-	-	17,6
Egenkapitallignende lån til dattervirksomheder	-	-	(0,1)	-	-	(0,1)
Værdiregulering af sikringsinstrumenter:						
Indregnet i egenkapitalen	-	3,6	-	-	-	3,6
Overført til nettoomsætning	-	(5,8)	-	-	-	(5,8)
Overført til produktionsomkostninger	-	5,9	-	-	-	5,9
Overført til finansielle poster	-	0,8	-	-	-	0,8
Skat af anden totalindkomst	-	(1,2)	0,0	-	3,2	2,0
Totalindkomst i alt	**0,0**	**3,3**	**17,5**	**65,7**	**17,5**	**104,0**
Transaktioner med ejerne						
Udbetalt udbytte	-	-	-	(64,0)	-	(64,0)
Egenkapitalbevægelser i 2012	**0,0**	**3,3**	**17,5**	**1,7**	**17,5**	**40,0**
Egenkapital 31. december 2012	**140,3**	**(4,8)**	**(37,1)**	**65,7**	**436,1**	**600,2**

Egenkapital 1. januar 2011	**140,3**	**0,2**	**(22,3)**	**15,6**	**415,6**	**549,4**
Årets resultat	-	-	-	64,0	12,3	76,3
Anden totalindkomst						
Aktuarmæssige tab på pensionsforpligtelser	-	-	-	-	(12,4)	(12,4)
Regnskabsmæssig sikring af nettoaktiver	-	-	(0,1)	-	-	(0,1)
Valutakursregulering af:						
Udenlandske dattervirksomheder	-	-	(31,6)	-	-	(31,6)
Egenkapitallignende lån til dattervirksomheder	-	-	(1,0)	-	-	(1,0)
Værdiregulering af sikringsinstrumenter:						
Indregnet i egenkapitalen	-	(9,3)	-	-	-	(9,3)
Overført til nettoomsætning	-	1,8	-	-	-	1,8
Overført til produktionsomkostninger	-	(3,8)	-	-	-	(3,8)
Overført til finansielle poster	-	0,2	-	-	-	0,2
Skat af anden totalindkomst	-	2,8	0,4	-	3,1	6,3
Totalindkomst i alt	**0,0**	**(8,3)**	**(32,3)**	**64,0**	**3,0**	**26,4**
Transaktioner med ejerne						
Udbetalt udbytte	-	-	-	(15,6)	-	(15,6)
Egenkapitalbevægelser i 2011	**0,0**	**(8,3)**	**(32,3)**	**48,4**	**3,0**	**10,8**
Egenkapital 31. december 2011	**140,3**	**(8,1)**	**(54,6)**	**64,0**	**418,6**	**560,2**

EGENKAPITALOPGØRELSE

mio. kr.

Moderselskab	Aktiekapital	Reserve for sikrings-transaktioner	Foreslået udbytte	Overført resultat	Egenkapital i alt
Egenkapital 1. januar 2012	**140,3**	**(6,6)**	**64,0**	**187,5**	**385,2**
Årets resultat	-	-	65,7	5,1	70,8
Anden totalindkomst					
Værdiregulering af sikringsinstrumenter:					
Indregnet i egenkapitalen	-	2,3	-	-	2,3
Overført til nettoomsætning	-	(6,0)	-	-	(6,0)
Overført til produktionsomkostninger	-	5,9	-	-	5,9
Overført til finansielle poster	-	0,8	-	-	0,8
Skat af anden totalindkomst	-	(0,7)	-	-	(0,7)
Totalindkomst i alt	**0,0**	**2,3**	**65,7**	**5,1**	**73,1**
Transaktioner med ejerne					
Udbetalt udbytte	-	-	(64,0)	-	(64,0)
Egenkapitalbevægelser i 2012	**0,0**	**2,3**	**1,7**	**5,1**	**9,1**
Egenkapital 31. december 2012	**140,3**	**(4,3)**	**65,7**	**192,6**	**394,3**

Egenkapital 1. januar 2011	**140,3**	**(0,3)**	**15,6**	**76,7**	**232,3**
Årets resultat	-	-	64,0	110,8	174,8
Anden totalindkomst					
Værdiregulering af sikringsinstrumenter:					
Indregnet i egenkapitalen	-	(5,0)	-	-	(5,0)
Overført til nettoomsætning	-	0,2	-	-	0,2
Overført til produktionsomkostninger	-	(3,8)	-	-	(3,8)
Overført til finansielle poster	-	0,2	-	-	0,2
Skat af anden totalindkomst	-	2,1	-	-	2,1
Totalindkomst i alt	**0,0**	**(6,3)**	**64,0**	**110,8**	**168,5**
Transaktioner med ejerne					
Udbetalt udbytte	-	-	(15,6)	-	(15,6)
Egenkapitalbevægelser i 2011	**0,0**	**(6,3)**	**48,4**	**110,8**	**152,9**
Egenkapital 31. december 2011	**140,3**	**(6,6)**	**64,0**	**187,5**	**385,2**

NOTER

31 Note 1 Regnskabsgrundlag
31 Note 2 Regnskabsregulering
32 Note 3 Væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger
33 Note 4 Segmentoplysninger

Noter til totalindkomstopgørelsen

37 Note 5 Nettoomsætning
37 Note 6 Produktionsomkostninger
37 Note 7 Salgs- og distributionsomkostninger
37 Note 8 Administrationsomkostninger
38 Note 9 Personaleomkostninger
40 Note 10 Andre driftsindtægter
40 Note 11 Finansielle indtægter og omkostninger
41 Note 12 Skat af årets resultat
42 Note 13 Resultat pr. aktie

Noter til pengestrømsopgørelsen

42 Note 14 Pengestrømme

Noter til balancen

43 Note 15 Immaterielle aktiver
44 Note 16 Materielle aktiver
46 Note 17 Kapitalandele i dattervirksomheder
47 Note 18 Tilgodehavender hos dattervirksomheder
47 Note 19 Kapitalandele i associerede virksomheder
48 Note 20 Andre tilgodehavender
49 Note 21 Udskudt skat
51 Note 22 Varebeholdninger
51 Note 23 Tilgodehavender fra salg
52 Note 24 Aktiekapital
52 Note 25 Pensionsforpligtelser
55 Note 26 Offentlige tilskud
56 Note 27 Hensatte forpligtelser
56 Note 28 Anden gæld

Noter uden henvisning

57 Note 29 Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor
57 Note 30 Sikkerhedsstillelser og eventualforpligtelser
57 Note 31 Operationel leasing
57 Note 32 Øvrige kontraktlige forpligtelser
58 Note 33 Finansielle risici
60 Note 34 Finansielle instrumenter
68 Note 35 Nærtstående parter
68 Note 36 Efterfølgende begivenheder
69 Note 37 Anvendt regnskabspraksis

NOTER

01 REGNSKABSGRUNDLAG

Koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet for 2012 for henholdsvis koncernen og Brødrene Hartmann A/S er aflagt i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav til årsrapporter for børsnoterede selskaber, jf. IFRS-bekendtgørelsen udstedt i henhold til årsregnskabsloven. Brødrene Hartmann A/S er et aktieselskab med hjemsted i Danmark.

Koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet aflægges i danske kroner (DKK), der er præsentationsvaluta for koncernens aktiviteter og den funktionelle valuta for moderselskabet.

Koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet aflægges på basis af historiske kostpriser, bortset fra afledte finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi.

Den anvendte regnskabspraksis, som er beskrevet i note 37, er anvendt konsistent i regnskabsåret og for sammenligningstallene.

02 REGNSKABSREGULERING

Nye regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag i 2012
Hartmann har implementeret alle nye og reviderede regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag, der er godkendt af EU, og som har virkning for regnskabsår, der begyndte 1. januar 2012 eller senere. Hartmann har vurderet, at de nye og reviderede standarder og fortolkningsbidrag, der har virkning fra 2012, enten ikke er relevante for koncernen og moderselskabet eller ikke har nogen væsentlig betydning.

Nye regnskabsstandarder, der ikke er trådt i kraft og ikke er førtidsimplementeret
IASB har udstedt en række regnskabsstandarder, ændringer og fortolkningsbidrag, som er obligatoriske for koncernen og moderselskabet for regnskabsåret, der begynder 1. januar 2013 eller senere.

Betydningen af de regnskabsstandarder, ændringer og fortolkningsbidrag, der endnu ikke er trådt i kraft, vurderes ikke at have væsentlig indvirkning på koncernregnskabet og moderselskabet fremover.

NOTER

03 VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN OG VURDERINGER

Ved anvendelsen af koncernens og moderselskabets regnskabspraksis er det nødvendigt, at ledelsen foretager vurderinger og skøn af samt opstiller forudsætninger for den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser, som ikke umiddelbart kan udledes fra andre kilder.

De foretagne vurderinger, skøn og forudsætninger baseres på historiske erfaringer og andre relevante faktorer, som ledelsen vurderer forsvarlige efter omstændighederne, men som i sagens natur er usikre og uforudsigelige.

De foretagne skøn og de underliggende forudsætninger vurderes løbende. Ændringer til de foretagne regnskabsmæssige skøn indregnes i den regnskabsperiode, hvori ændringen finder sted, samt fremtidige regnskabsperioder, hvis ændringen både påvirker den periode, hvori ændringen finder sted, og efterfølgende regnskabsperioder.

Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Indregning og måling af aktiver og forpligtelser er ofte afhængig af fremtidige begivenheder, hvorom der hersker en vis usikkerhed. I den forbindelse er det nødvendigt at forudsætte et hændelsesforløb, der afspejler ledelsens vurdering af det mest sandsynlige udfald. I koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet for 2012 er særligt følgende forudsætninger og usikkerheder væsentlige at bemærke, idet de har haft betydelig indflydelse på de i koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet indregnede aktiver og forpligtelser og kan nødvendiggøre korrektioner i efterfølgende regnskabsår, såfremt de forudsatte hændelsesforløb ikke realiseres som forventet:

Genindvindingsværdi for goodwill

Fastlæggelse af nedskrivningsbehov på indregnede goodwillbeløb kræver opgørelse af kapitalværdier for de pengestrømsfrembringende enheder, hvortil goodwillbeløbene er fordelt. Opgørelse af kapitalværdien fordrer et skøn over forventede fremtidige pengestrømme i den enkelte pengestrømsfrembringende enhed samt fastlæggelse af diskonteringsfaktor. Den regnskabsmæssige værdi af goodwill i koncernregnskabet udgør pr. 31. december 2012 10,7 mio. kr. (2011: 10,7 mio. kr.). For nærmere beskrivelse af diskonteringsfaktorer mv. se note 15.

Genindvindingsværdi for kraftvarmeværket i Tønder

Tønder Fjernvarme har i 2008 indgivet en klage til Energitilsynet omkring prisfastsættelse af overskudsvarme. Der har i 2012 været dialog med Energitilsynet og Tønder Fjernvarme omkring prisfastsættelsen. Energitilsynet har ikke truffet endelig afgørelse og det er ledelsens opfattelse, at der er en række usikkerheder knyttet til udfaldet af sagen. Afhængig af afgørelsen vil ledelsen revurdere det forretningsmæssige grundlag for kraftvarmeværket, da det nuværende prisniveau er afgørende for værdiansættelsen og den fortsatte drift af kraftvarmeværket. Den regnskabsmæssige værdi af materielle aktiver pr. 31. december 2012 vedrørende kraftvarmeværket udgør 29,1 mio. kr. Tilgodehavende pr. 31. december 2012 udgør 16,9 mio. kr., hvoraf 14,8 mio. kr. var forfaldent.

Udskudte skatteaktiver

Ved målingen af udskudte skatteaktiver vurderes det, om de kommende års indtjening baseret på budgetter og driftsplaner vil gøre det muligt at anvende de midlertidige forskelle mellem skatte- og regnskabsmæssige værdier og skattemæssigt fremførbare underskud. I vurderingen indgår endvidere verserende skatterevisioner. Den regnskabsmæssige værdi (netto) af udskudte skatteaktiver udgør pr. 31. december 2012 77,7 mio. kr. (2011: 73,7 mio. kr.). For nærmere beskrivelse af udnyttelsesperiode mv. se note 21.

Genindvindingsværdi for langfristede andre tilgodehavender

Fastlæggelse af nedskrivningsbehov på indregnede langfristede andre tilgodehavender, som vedrører endnu ikke modtagne offentlige tilskud, beror på en række skøn og vurderinger. Den regnskabsmæssige værdi af langfristede andre tilgodehavender udgør pr. 31. december 2012 10,8 mio. kr. (2011: 13,9 mio. kr.). For nærmere beskrivelse af tilskudsvilkår mv. se note 20 og 26.

NOTER

04 SEGMENTOPLYSNINGER

Rapporteringen af forretningssegmenter er i overensstemmelse med den interne rapportering til koncerndirektion og bestyrelse. Koncerndirektion og bestyrelse udgør Hartmanns øverste operationelle ledelse (Chief Operating Decision Maker).

Hartmanns aktiviteter segmenteres med baggrund i de indrapporterende enheders geografiske placering.

Ingen operative driftssegmenter er sammenlagt for at udgøre de rapporteringspligtige segmenter.

Den interne ledelsesrapportering følger koncernens anvendte regnskabspraksis. Forretningsmæssige beslutninger i relation til ressourceallokering og resultatevaluering for de enkelte segmenter træffes på baggrund af segmentets resultat af primær drift før særlige poster. Finansierings- og skattemæssige beslutninger træffes ud fra oplysninger for Hartmann som helhed og allokeres ikke ud på de rapporteringspligtige segmenter. Prisfastsættelse af transaktioner mellem segmenter sker på markedsvilkår.

Segmentindtægter og -omkostninger samt segmentaktiver og -forpligtelser omfatter de poster, der i den interne ledelsesrapportering direkte er henført til det enkelte segment, samt de poster der indirekte er allokeret til det enkelte segment på et pålideligt grundlag. Resultat af associerede virksomheder, finansielle poster, indkomstskatter, kapitalandele i associerede virksomheder, skatteaktiver og -passiver samt likvider og bankgæld allokeres ikke til rapporteringspligtige segmenter.

De rapporteringspligtige segmenter er:

- **Europa** omfatter produktion og salg af emballage i støbepap. Produkterne produceres på fabrikker i Europa (herunder Israel) og afsættes primært til ægproducenter, ægpakkerier og detailkæder samt aftagere af industriemballage. Endvidere omfatter segmentet salg af maskiner til produktion af støbepapemballage samt kraftvarmeværket i Tønder.

- **Nordamerika** omfatter produktion og salg af emballage i støbepap. Produkterne produceres primært på den nordamerikanske fabrik og afsættes til ægproducenter, ægpakkerier og detailkæder.

Øvrig segmentinformation

Ekstern nettoomsætning allokeres på de geografiske områder på basis af kundens geografiske placering. Immaterielle og materielle aktiver er baseret på aktivernes geografiske placering.

Ingen enkeltstående kunde udgør mere end 10% af den eksterne omsætning.

Omsætning fra eksterne kunder, der kan henføres til et enkelt fremmed land, er ikke væsentlig.

NOTER

mio. kr.

04 SEGMENTOPLYSNINGER FORTSAT

AKTIVITETER 2012

	Europa	Nord-amerika	Sum af rap-porterings-pligtige segmenter
Støbepap	1.156,7	267,3	1.424,0
Øvrig omsætning	120,1	0,0	120,1
Nettoomsætning	**1.276,8**	**267,3**	**1.544,1**
Resultat af primær drift før særlige poster	**82,9**	**55,5**	**138,4**
Øvrige segmentoplysninger			
Af- og nedskrivninger	72,7	12,4	
Investeringer i immaterielle og materielle aktiver	49,2	12,9	
Nettoarbejdskapital	124,6	6,7	
Investeret kapital	540,3	116,9	
ROIC, %	15,3	48,7	
Segmentaktiver	803,0	161,6	964,6

GEOGRAFISK FORDELING 2012

	Danmark	Øvrige Europa	Nord-amerika	Øvrige verden	Koncern i alt
Ekstern nettoomsætning	94,0	1.035,2	269,5	145,4	**1.544,1**
Immaterielle og materielle aktiver*	179,2	241,9	108,2	9,2	**538,5**

* I Øvrige Europa indgår immaterielle og materielle aktiver i Ungarn med 142,0 mio. kr.

NOTER

mio. kr.

04 SEGMENTOPLYSNINGER FORTSAT

AKTIVITETER 2011

	Europa	Nord-amerika	Sum af rap-porterings-pligtige segmenter
Støbepap	1.164,9	215,7	1.380,6
Øvrig omsætning	107,5	0,0	107,5
Nettoomsætning	**1.272,4**	**215,7**	**1.488,1**
Resultat af primær drift før særlige poster	**132,8**	**20,0**	**152,8**
Øvrige segmentoplysninger			
Af- og nedskrivninger	72,6	11,7	
Investeringer i immaterielle og materielle aktiver	29,9	10,9	
Nettoarbejdskapital	115,3	1,0	
Investeret kapital	543,6	110,9	
ROIC, %	23,3	16,8	
Segmentaktiver	809,8	159,5	969,3

GEOGRAFISK FORDELING 2011

	Danmark	Øvrige Europa	Nord-amerika	Øvrige verden	Koncern i alt
Ekstern nettoomsætning	104,8	1.072,3	216,9	94,1	**1.488,1**
Immaterielle og materielle aktiver*	159,7	272,5	107,2	10,0	**549,4**

* I Øvrige Europa indgår immaterielle og materielle aktiver i Ungarn med 161,4 mio. kr.

NOTER

mio. kr.

04 SEGMENTOPLYSNINGER FORTSAT

AFSTEMNINGER

	2012	2011
Nettoomsætning		
Nettoomsætning for rapporteringspligtige segmenter	1.544,1	1.488,1
Nettoomsætning, jf. årsregnskab	**1.544,1**	**1.488,1**
Resultatmål		
Resultat af primær drift før særlige poster for rapporteringspligtige segmenter	138,4	152,8
Ikke allokerede koncernfunktioner	(24,6)	(29,9)
Elimineringer	0,6	0,6
Resultat af primær drift før særlige poster, jf. årsregnskab	114,4	123,5
Særlige poster for rapporteringspligtige segmenter	0,0	0,0
Resultat af primær drift, jf. årsregnskab	114,4	123,5
Finansielle indtægter	11,0	7,7
Finansielle omkostninger	(18,7)	(23,2)
Resultat før skat, jf. årsregnskab	**106,7**	**108,0**
Aktiver		
Aktiver for rapporteringspligtige segmenter	964,6	969,3
Ikke fordelte aktiver	178,9	141,1
Elimineringer	(2,1)	(2,7)
Aktiver, jf. årsregnskab	**1.141,4**	**1.107,7**

NOTER

mio. kr.

05 NETTOOMSÆTNING

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Salg af varer	1.549,8	1.486,3	1.215,7	1.142,4
Salg af tjenesteydelser	0,1	0,0	0,1	0,0
Værdiregulering af afledte finansielle instrumenter	(5,8)	1,8	(6,0)	(3,6)
Nettoomsætning	**1.544,1**	**1.488,1**	**1.209,8**	**1.138,8**

06 PRODUKTIONSOMKOSTNINGER

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Årets vareforbrug	770,8	729,7	859,9	763,6
Personaleomkostninger indeholdt i vareforbrug	(214,1)	(194,3)	(91,5)	(84,0)
Årets nedskrivninger af varebeholdninger	2,3	0,9	1,3	0,3
Personaleomkostninger, jf. note 9	327,1	305,9	143,6	138,1
Af- og nedskrivninger, jf. note 16	76,1	79,4	25,1	27,1
Øvrige produktionsomkostninger	133,3	137,6	43,6	46,5
Værdiregulering af afledte finansielle poster	(5,9)	3,8	(5,9)	3,8
Produktionsomkostninger	**1.089,6**	**1.063,0**	**976,1**	**895,4**

07 SALGS- OG DISTRIBUTIONSOMKOSTNINGER

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Personaleomkostninger, jf. note 9	64,9	62,3	14,4	11,2
Af- og nedskrivninger, jf. note 16	5,8	0,4	5,1	0,0
Øvrige salgs- og distributionsomkostninger	214,1	183,8	167,9	146,4
Salgs- og distributionsomkostninger	**284,8**	**246,5**	**187,4**	**157,6**

08 ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Personaleomkostninger, jf. note 9	43,6	38,4	37,3	33,7
Af- og nedskrivninger, jf. note 15 og 16	2,6	3,9	2,6	3,9
Øvrige administrationsomkostninger	11,6	15,4	10,3	11,3
Administrationsomkostninger	**57,8**	**57,7**	**50,2**	**48,9**

NOTER

mio. kr.

09 PERSONALEOMKOSTNINGER

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Lønninger og vederlag	380,4	351,6	176,2	164,1
Pensionsomkostninger, ydelsesbaserede ordninger	3,0	2,3	0,0	0,0
Pensionsbidrag, bidragsbaserede ordninger	34,7	31,7	15,7	14,8
Andre udgifter til social sikring	17,5	21,0	3,4	4,1
Personaleomkostninger	**435,6**	**406,6**	**195,3**	**183,0**
Personaleomkostninger indregnes således i regnskabet:				
Produktionsomkostninger	327,1	305,9	143,6	138,1
Salgs- og distributionsomkostninger	64,9	62,3	14,4	11,2
Administrationsomkostninger	43,6	38,4	37,3	33,7
	435,6	**406,6**	**195,3**	**183,0**
Antal medarbejdere				
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	1.506	1.489	426	392

Pensionsforpligtelser fremgår af note 25.

VEDERLAG TIL KONCERNDIREKTION

Aflønning af koncerndirektionen er baseret på en fast gage, pension, bonus samt øvrige goder i form af fri bil og telefon. Bonus tildeles individuelt efter en konkret målopfyldelse.

Medlemmer af koncerndirektionen har et opsigelsesvarsel på 12 måneder i tilfælde af opsigelse fra Hartmanns side. Hvis en kontrollerende andel af aktierne i selskabet skifter ejer, forlænges dette opsigelsesvarsel til 24 måneder med virkning fra den dag, hvor aktierne sælges. Det forlængede varsel gælder indtil 18 måneder efter overdragelsen.

Den 18. december 2012 opnåede Thornico A/S, og hermed nærstående parter, en ejerandel på 68,5% af Brødrene Hartmann A/S og hermed kontrol med selskabet. Koncerndirektionen er således omfattet af det forlængede opsigelsesvarsel på 24 måneder frem til 18. juni 2014.

	Løn	Bonus	Pension	Øvrige goder	Total
2012					
Michael Rohde Pedersen	2,7	0,0	0,3	0,3	3,3
Marianne Rørslev Bock (tiltrådt 18. april 2012)	1,3	0,0	0,1	0,0	1,4
Claus Frees Sørensen (fratrådt 18. april 2012)	1,0	0,0	0,1	0,1	1,2
	5,0	**0,0**	**0,5**	**0,4**	**5,9**
2011					
Michael Rohde Pedersen	2,7	1,2	0,3	0,3	4,5
Claus Frees Sørensen	1,9	0,8	0,2	0,1	3,0
	4,6	**2,0**	**0,5**	**0,4**	**7,5**

NOTER

mio. kr.

09 PERSONALEOMKOSTNINGER FORTSAT

VEDERLAG TIL BESTYRELSE

Vederlaget til bestyrelsen er et fast honorar, der godkendes på selskabets ordinære generalforsamling. Menige medlemmer honoreres med et årligt honorar på 200.000 kr. pr. medlem. Næstformanden modtager to gange menigt honorar og formanden tre gange menigt honorar.

	2012	2011
Formand	0,6	0,6
Næstformand	0,4	0,4
Menige medlemmer	1,0	0,9
	2,0	**1,9**

VEDERLAG TIL REVISIONSUDVALG

Vederlaget til revisionsudvalget er et fast honorar, der godkendes på selskabets ordinære generalforsamling. Menige medlemmer honoreres med et årligt honorar på 100.000 kr. pr. medlem. Formanden modtager to gange menigt honorar. Såfremt formanden også er næstformand for bestyrelsen honoreres formanden alene med honorar som menigt medlem.

	2012	2011
Formand	0,1	-
Menige medlemmer	0,1	-
	0,2	**-**

Før 1. januar 2012 blev revisionsudvalgets opgaver varetaget af den samlede bestyrelse, hvorfor der ikke var særskilt honorar herfor.

AKTIEBESIDDELSER FOR DIREKTIONS- OG BESTYRELSESMEDLEMMER

	Antal			
	01.01.2012	Købt	Solgt	31.12.2012
Direktion				
Michael Rohde Pedersen	2.000	0	0	2.000
Marianne Rørslev Bock	0	0	0	0
Bestyrelse				
Agnete Raaschou-Nielsen	2.000	0	0	2.000
Walther V. Paulsen	1.255	0	0	1.255
Niels Hermansen	0	0	0	0
Jørn Mørkeberg Nielsen	2.700	0	0	2.700
Peter-Ulrik Plesner	570	0	0	570
Jan Peter Antonisen	0	0	0	0
Niels Christian Petersen	72	0	0	72

NOTER

mio. kr.

10 ANDRE DRIFTSINDTÆGTER

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Gevinst ved salg af immaterielle og materielle aktiver	0,3	0,6	0,0	0,1
Licensindtægter	2,2	2,0	2,2	2,1
Andre driftsindtægter	**2,5**	**2,6**	**2,2**	**2,2**

11 FINANSIELLE INDTÆGTER OG OMKOSTNINGER

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Renteindtægter dattervirksomheder	-	-	2,4	2,6
Renteindtægter, likvider mv.	1,0	1,1	0,6	0,6
Øvrige renteindtægter	2,8	0,4	2,2	0,4
Renteindtægter fra finansielle aktiver, der ikke måles til dagsværdi via resultatet	**3,8**	**1,5**	**5,2**	**3,6**
Udbytte fra dattervirksomheder	-	-	80,7	173,1
Udbytte fra associerede virksomheder	-	-	0,0	2,1
Valutakursgevinster, netto	4,5	0,0	4,1	0,0
Kalkuleret forventet afkast på aktiver i ydelsesbaserede pensionsordninger, jf. note 25	2,5	3,0	0,0	0,0
Renteeffekt ved diskontering af langfristede tilgodehavender	0,2	0,9	0,0	0,0
Værdiregulering af afledte finansielle instrumenter	0,0	2,3	0,0	2,3
Finansielle indtægter	**11,0**	**7,7**	**90,0**	**181,1**
Renteomkostninger, dattervirksomheder	-	-	2,3	2,1
Renteomkostninger, kreditinstitutter	10,4	12,9	10,3	12,7
Øvrige renteomkostninger	3,2	2,4	1,6	0,9
Renteomkostninger fra finansielle forpligtelser, der ikke måles til dagsværdi via resultatet	**13,6**	**15,3**	**14,2**	**15,7**
Nedskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder	-	-	3,8	16,6
Valutakurstab, netto	0,0	3,9	0,0	7,3
Kalkuleret rente på forpligtelser i ydelsesbaserede pensionsordninger, jf. note 25	4,3	4,0	0,0	0,0
Værdiregulering af afledte finansielle instrumenter	0,8	0,0	0,8	0,0
Finansielle omkostninger	**18,7**	**23,2**	**18,8**	**39,6**
Finansielle indtægter og omkostninger	**(7,7)**	**(15,5)**	**71,2**	**141,5**

NOTER

mio. kr.

12 SKAT AF ÅRETS RESULTAT

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Årets skat kan opdeles således:				
Skat af årets resultat	14,2	31,7	(1,3)	5,8
Skat af anden totalindkomst	(2,0)	(6,3)	0,7	(2,1)
	12,2	**25,4**	**(0,6)**	**3,7**
Skat af årets resultat fremkommer således:				
Aktuel skat	15,4	15,9	1,7	1,1
Ændring i udskudt skat	(1,5)	9,9	(4,4)	4,7
Ændring af selskabsskatteprocent	(1,1)	5,8	0,0	0,0
Skat vedrørende tidligere år	1,4	0,1	1,4	0,0
	14,2	**31,7**	**(1,3)**	**5,8**
Skat af årets resultat kan forklares således:				
Resultat før skat	106,7	108,0	69,5	180,6
Udbytte fra dattervirksomheder og associerede virksomheder	-	-	(80,7)	(175,2)
Ikke-fradragsberettiget nedskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder	-	-	3,9	16,6
	106,7	**108,0**	**(7,3)**	**22,0**
Beregnet 25% skat heraf	26,7	27,0	(1,8)	5,5
Regulering af beregnet skat i udenlandske dattervirksomheder i forhold til 25%	(1,4)	(2,1)	-	-
Skatteeffekt af:				
Ændring af selskabsskatteprocent	(1,1)	5,8	0,0	0,0
Indregnede udskudte skatteaktiver i udenlandske dattervirksomheder	(16,4)	0,0	0,0	0,0
Ikke-skattepligtige indtægter og ikke-fradragsberettigede omkostninger	0,1	0,6	0,2	0,0
Ændring i værdiansættelse af nettoskatteaktiver	10,4	0,0	0,0	0,0
Øvrige skatteudgifter	0,1	0,3	0,2	0,3
Skat vedrørende tidligere år	(4,2)	0,1	0,1	0,0
	14,2	**31,7**	**(1,3)**	**5,8**
Effektiv skatteprocent	**13**	**29**	**18**	**26**
Skat af anden totalindkomst:				
Aktuarmæssige tab på pensionsforpligtelser	(3,2)	(3,1)	0,0	0,0
Valutakursregulering af egenkapitallignende lån til dattervirksomheder	0,0	(0,4)	0,0	0,0
Værdiregulering af sikringsinstrumenter:				
Indregnet i egenkapitalen	0,9	(2,3)	0,5	(1,3)
Overført til nettoomsætning	(1,4)	0,4	(1,5)	0,1
Overført til produktionsomkostninger	1,5	(1,0)	1,5	(1,0)
Overført til finansielle poster	0,2	0,1	0,2	0,1
	(2,0)	**(6,3)**	**0,7**	**(2,1)**

NOTER

mio. kr.

13 RESULTAT PR. AKTIE

	Koncern	
	2012	2011
Gennemsnitligt antal aktier	7.015.090	7.015.090
Gennemsnitligt antal egne aktier	(100.000)	(100.000)
Gennemsnitligt antal aktier i omløb	**6.915.090**	**6.915.090**
Udestående tegningsrettigheders gennemsnitlige udvandingseffekt	0	0
Gennemsnitligt antal aktier, udvandet	**6.915.090**	**6.915.090**
Årets resultat for aktionærerne i Brødrene Hartmann A/S	**92,5**	**76,3**
Resultat pr. aktie i kr.	13,4	11,0
Resultat pr. aktie i kr., udvandet	13,4	11,0

14 PENGESTRØMME

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Gevinst og (tab) ved salg af immaterielle og materielle aktiver	0,3	0,6	0,0	0,1
Regulering for andre ikke-kontante poster	**0,3**	**0,6**	**0,0**	**0,1**
Varebeholdninger	(10,1)	(12,3)	(11,5)	(8,6)
Tilgodehavender	3,1	20,2	4,9	(72,0)
Leverandørgæld	0,1	(6,9)	1,2	1,1
Forudbetalinger fra kunder	(12,3)	19,4	(12,0)	19,4
Anden gæld mv.	7,4	(33,9)	5,7	6,2
Pensionsforpligtelser	(2,0)	(1,9)	0,0	0,0
Ændring i driftskapital	**(13,8)**	**(15,4)**	**(11,7)**	**(53,9)**

NOTER

mio. kr.

15 IMMATERIELLE AKTIVER

Koncern og moderselskab	Goodwill	Øvrige immaterielle aktiver	I alt
Anskaffelsessum 1. januar 2012	22,8	12,9	35,7
Anskaffelsessum 31. december 2012	**22,8**	**12,9**	**35,7**
Af- og nedskrivninger 1. januar 2012	12,1	6,6	18,7
Afskrivninger	0,0	2,5	2,5
Af- og nedskrivninger 31. december 2012	**12,1**	**9,1**	**21,2**
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2012	**10,7**	**3,8**	**14,5**
Anskaffelsessum 1. januar 2011	22,8	12,9	35,7
Anskaffelsessum 31. december 2011	**22,8**	**12,9**	**35,7**
Af- og nedskrivninger 1. januar 2011	12,1	4,1	16,2
Afskrivninger	0,0	2,5	2,5
Af- og nedskrivninger 31. december 2011	**12,1**	**6,6**	**18,7**
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2011	**10,7**	**6,3**	**17,0**

	Koncern og moderselskab	
	2012	2011
Afskrivninger indregnes i totalindkomstopgørelsen i følgende poster:		
Administrationsomkostninger	2,5	2,5
	2,5	**2,5**

Goodwill

Goodwill er allokeret til segmentet Europa.

Ledelsen vurderer, at forventningerne til de fremtidige nettopengestrømme medfører, at den regnskabsmæssige værdi af goodwill ikke forventes at overstige genindvindingsværdien. Vurderingen er baseret på de resultater, som er opnået, samt de forventninger, der er til den fremtidige indtjening.

Genindvindingsværdien er baseret på kapitalværdien, som er fastlagt ved anvendelse af forventede nettopengestrømme på basis af godkendte budgetter for 2013 samt prognoser for årene 2014-2017 og ved brug af en diskonteringsfaktor på 10% før skat (2011: 10%), som tager hensyn til de specifikke risici, som kendetegner det europæiske marked. Beregningen er ikke baseret på væsentlige vækstforudsætninger.

Øvrige immaterielle aktiver

Der er i 2012 afholdt 2,0 mio. kr. (2011: 0,9 mio. kr.) i udviklingsomkostninger, som er indregnet i totalindkomstopgørelsen under administrationsomkostninger.

NOTER

mio. kr.

16 MATERIELLE AKTIVER

Koncern	Grunde og bygninger	Produktions-anlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Produktions-anlæg under opførelse	I alt
Anskaffelsessum 1. januar 2012	375,7	1.667,0	90,6	14,1	2.147,4
Valutakursregulering	5,8	29,7	1,0	0,0	36,5
Overførsel	4,6	5,9	3,6	(14,1)	0,0
Tilgang	10,7	31,6	1,7	18,1	62,1
Afgang	(0,2)	(62,3)	(3,3)	0,0	(65,8)
Anskaffelsessum 31. december 2012	**396,6**	**1.671,9**	**93,6**	**18,1**	**2.180,2**
Af- og nedskrivninger 1. januar 2012	213,2	1.318,7	83,1	0,0	1.615,0
Valutakursregulering	1,9	18,0	0,8	0,0	20,7
Overførsel	2,7	(5,5)	2,8	0,0	0,0
Afskrivninger	11,9	70,7	3,4	0,0	86,0
Afgang	(0,2)	(62,3)	(3,0)	0,0	(65,5)
Af- og nedskrivninger 31. december 2012	**229,5**	**1.339,6**	**87,1**	**0,0**	**1.656,2**
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2012	**167,1**	**332,3**	**6,5**	**18,1**	**524,0**
Anskaffelsessum 1. januar 2011	376,0	1.686,7	91,6	13,4	2.167,7
Valutakursregulering	(9,1)	(46,1)	(0,7)	0,0	(55,9)
Overførsel	0,0	13,4	0,0	(13,4)	0,0
Tilgang	8,8	16,4	1,5	14,1	40,8
Afgang	0,0	(3,4)	(1,8)	0,0	(5,2)
Anskaffelsessum 31. december 2011	**375,7**	**1.667,0**	**90,6**	**14,1**	**2.147,4**
Af- og nedskrivninger 1. januar 2011	204,6	1.281,0	81,3	0,0	1.566,9
Valutakursregulering	(2,7)	(27,3)	(0,5)	0,0	(30,5)
Afskrivninger	11,3	68,3	4,0	0,0	83,6
Afgang	0,0	(3,3)	(1,7)	0,0	(5,0)
Af- og nedskrivninger 31. december 2011	**213,2**	**1.318,7**	**83,1**	**0,0**	**1.615,0**
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2011	**162,5**	**348,3**	**7,5**	**14,1**	**532,4**

	Koncern	
	2012	2011
Afskrivningerne kan specificeres således:		
Afskrivninger	86,0	83,6
Indtægtsført andel af offentlige tilskud	(4,0)	(2,4)
	82,0	**81,2**
Afskrivninger indregnes i totalindkomstopgørelsen i følgende poster:		
Produktionsomkostninger	76,1	79,4
Salgs- og distributionsomkostninger	5,8	0,4
Administrationsomkostninger	0,1	1,4
	82,0	**81,2**

NOTER

mio. kr.

16 MATERIELLE AKTIVER FORTSAT

Moderselskab	Grunde og bygninger	Produktions-anlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Produktions-anlæg under opførelse	I alt
Anskaffelsessum 1. januar 2012	166,2	806,9	62,9	0,7	1.036,7
Overførsel	0,0	0,7	0,0	(0,7)	0,0
Tilgang	0,0	45,0	1,0	13,1	59,1
Afgang	0,0	(79,6)	(0,1)	0,0	(79,7)
Anskaffelsessum 31. december 2012	**166,2**	**773,0**	**63,8**	**13,1**	**1.016,1**
Af- og nedskrivninger 1. januar 2012	137,7	696,3	60,0	0,0	894,0
Afskrivninger	2,8	27,1	1,2	0,0	31,1
Afgang	0,0	(73,7)	(0,1)	0,0	(73,8)
Af- og nedskrivninger 31. december 2012	**140,5**	**649,7**	**61,1**	**0,0**	**851,3**
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2012	**25,7**	**123,3**	**2,7**	**13,1**	**164,8**
Anskaffelsessum 1. januar 2011	166,2	800,9	62,7	1,9	1.031,7
Overførsel	0,0	1,9	0,0	(1,9)	0,0
Tilgang	0,0	4,8	0,4	0,7	5,9
Afgang	0,0	(0,7)	(0,2)	0,0	(0,9)
Anskaffelsessum 31. december 2011	**166,2**	**806,9**	**62,9**	**0,7**	**1.036,7**
Af- og nedskrivninger 1. januar 2011	134,8	672,3	58,1	0,0	865,2
Afskrivninger	2,9	24,3	2,1	0,0	29,3
Afgang	0,0	(0,3)	(0,2)	0,0	(0,5)
Af- og nedskrivninger 31. december 2011	**137,7**	**696,3**	**60,0**	**0,0**	**894,0**
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2011	**28,5**	**110,6**	**2,9**	**0,7**	**142,7**

	Moderselskab	
	2012	**2011**
Afskrivningerne kan specificeres således:		
Afskrivninger	31,1	29,3
Indtægtsført andel af offentlige tilskud	(0,8)	(0,8)
	30,3	**28,5**
Afskrivninger indregnes i totalindkomstopgørelsen i følgende poster:		
Produktionsomkostninger	25,1	27,1
Salgs- og distributionsomkostninger	5,1	0,0
Administrationsomkostninger	0,1	1,4
	30,3	**28,5**

NOTER

mio. kr.

17 KAPITALANDELE I DATTERVIRKSOMHEDER

	Moderselskab	
	2012	2011
Anskaffelsessum 1. januar	799,6	882,2
Årets afgang	0,0	(82,6)
Anskaffelsessum 31. december	**799,6**	**799,6**
Nedskrivninger 1. januar	479,6	544,9
Årets nedskrivninger	3,8	16,6
Årets afgang	0,0	(81,9)
Nedskrivninger 31. december	**483,4**	**479,6**
Regnskabsmæssig værdi 31. december	**316,2**	**320,0**

Årets nedskrivning på 3,8 mio. kr. vedrører nedskrivning til genindvindingsværdi af kapitalandele som følge af udlodning af udbytte i de 100%-ejede dattervirksomheder Hartmann-Schwedt GmbH, Hartmann-Mai Ltd. samt Hartmann-Varkaus Oy (2011: 16,6 mio. kr., Hartmann Papirna Ambalaža d.o.o. samt Hartmann-Varkaus Oy).

Årets afgang i 2011 (82,6 mio. kr.) skyldes, at Brødrene Hartmann A/S fusionerede med den 100%-ejede dattervirksomhed Brødrene Hartmann Invest ApS pr. 1. januar 2011.

Navn	Hjemsted	Ejerandel
Hartmann (UK) Ltd.	England	100%
Hartmann France S.a.r.l.	Frankrig	100%
Hartmann Verpackung AG	Schweiz	100%
Hartmann Italiana S.r.l. (under afvikling)	Italien	100%
Hartmann-Schwedt GmbH	Tyskland	100%
Hartmann Verpackung GmbH (dattervirksomhed i Hartmann Schwedt GmbH)	Tyskland	100%
Hartmann-Hungary Kft.	Ungarn	100%
Hartmann Pólska Sp. z o.o.	Polen	100%
Hartmann Finance A/S	Danmark	100%
Hartmann Papirna Ambalaža d.o.o.	Kroatien	100%
Hartmann-Mai Ltd.	Israel	100%
Hartmann-Varkaus Oy	Finland	100%
Hartmann d.o.o.	Serbien	100%
Hartmann Canada Inc.	Canada	100%
Hartmann Dominion Inc. (dattervirksomhed i Hartmann Canada Inc.)	Canada	100%
Hartmann USA Inc. (dattervirksomhed i Hartmann Canada Inc.)	USA	100%

NOTER

mio. kr.

18 TILGODEHAVENDER HOS DATTERVIRKSOMHEDER

	Moderselskab	
	2012	2011
Regnskabsmæssig værdi 1. januar	104,8	81,7
Valutakursregulering	0,3	(1,0)
Tilgang	35,5	52,4
Afgang	(71,4)	(28,3)
Regnskabsmæssig værdi 31. december	**69,2**	**104,8**

19 KAPITALANDELE I ASSOCIEREDE VIRKSOMHEDER

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Anskaffelsessum 1. januar	0,3	0,3	0,3	0,3
Anskaffelsessum 31. december	**0,3**	**0,3**	**0,3**	**0,3**
Værdireguleringer 1. januar	1,4	3,5	-	-
Udbytte	0,0	(2,1)	-	-
Værdireguleringer 31. december	**1,4**	**1,4**	**0,0**	**0,0**
Regnskabsmæssig værdi 31. december	**1,7**	**1,7**	**0,3**	**0,3**

2012

Navn	Hjemsted	Ejerandel	Bruttoresultat	Årets resultat	Aktiver	Forpligtelser	Egenkapital
DanFiber A/S	Søborg	32,4%	6,5	0,2	21,0	15,7	5,3

2011

Navn	Hjemsted	Ejerandel	Bruttoresultat	Årets resultat	Aktiver	Forpligtelser	Egenkapital
DanFiber A/S	Søborg	32,4%	6,1	0,2	22,2	17,0	5,1

Der er i 2011 solgt aktier i DanFiber A/S for nominelt 10.000 kr. svarende til en ejerandel på 1,0%.

Kapitalandele i associerede virksomheder måles i koncernens balance efter den indre værdis metode. I moderselskabets balance måles kapitalandele i associerede virksomheder til historisk kostpris.

NOTER

mio. kr.

20 ANDRE TILGODEHAVENDER

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Regnskabsmæssig værdi 1. januar	13,9	8,8	0,0	0,0
Valutakursregulering	1,1	(1,1)	0,0	0,0
Afgang	(4,4)	(2,6)	0,0	0,0
Renteeffekt ved diskontering	0,2	0,9	0,0	0,0
Tilbageførsel af nedskrivning	0,0	7,9	0,0	0,0
Regnskabsmæssig værdi 31. december	**10,8**	**13,9**	**0,0**	**0,0**
Andre langfristede tilgodehavender forventes at forfalde således:				
Forfalder inden 1 år	2,3	2,4	0,0	0,0
Forfalder 1-5 år	8,5	9,5	0,0	0,0
Forfalder efter 5 år	0,0	2,0	0,0	0,0
	10,8	**13,9**	**0,0**	**0,0**

Der har i 2012 ikke været ændringer til forudsætningerne for skattetilskuddet i Ungarn.

I 2010 medførte en revurdering af skattetilskuddet i det ungarske selskab en nedskrivning på 23,2 mio. kr. Revurderingen blev foretaget bl.a. som følge af en vedtagelse af nedsættelse af selskabsskattesatsen i Ungarn fra 2013 og frem. I 2011 blev beslutningen om nedsættelse af selskabsskattesatsen i Ungarn ændret, så der ikke vil ske en reduktion fra og med 2013. Dette medførte, at foretagne nedskrivninger i 2010 delvist blev tilbageført i 2011, med i alt 7,9 mio. kr.

NOTER

mio. kr.

21 UDSKUDT SKAT

MIDLERTIDIGE AFVIGELSER MELLEM REGNSKABS- OG SKATTEMÆSSIGE VÆRDIER

Koncern	Immaterielle aktiver	Materielle aktiver	Kort-fristede aktiver	Forplig-telser	Øvrige	Fremført skatte-mæssigt underskud	Total
Udskudt skat 1. januar 2012	2,7	(1,9)	2,3	(4,0)	15,9	(88,7)	(73,7)
Valutakursregulering	0,0	0,8	0,0	0,0	(0,1)	(0,1)	0,6
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	0,0	(1,7)	(1,7)	(0,9)	0,0	(1,3)	(5,6)
Indregnet i årets resultat, netto	(0,6)	(23,4)	(0,8)	1,1	4,2	22,5	3,0
Indregnet via anden totalindkomst, netto	0,0	0,0	0,0	(3,2)	1,2	0,0	(2,0)
Udskudt skat 31. december 2012	**2,1**	**(26,2)**	**(0,2)**	**(7,0)**	**21,2**	**(67,6)**	**(77,7)**
Udskudt skat 1. januar 2011	3,4	14,2	1,1	(5,4)	22,0	(116,8)	(81,5)
Valutakursregulering	0,0	(1,2)	0,0	0,0	(0,3)	(0,2)	(1,7)
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	0,0	0,0	0,1	(0,2)	0,0	0,2	0,1
Indregnet i årets resultat, netto	(0,7)	(14,9)	1,1	4,8	(3,0)	28,4	15,7
Indregnet via anden totalindkomst, netto	0,0	0,0	0,0	(3,2)	(2,8)	(0,3)	(6,3)
Udskudt skat 31. december 2011	**2,7**	**(1,9)**	**2,3**	**(4,0)**	**15,9**	**(88,7)**	**(73,7)**

Moderselskab	Immaterielle aktiver	Materielle aktiver	Kort-fristede aktiver	Forplig-telser	Øvrige	Fremført skatte-mæssigt underskud	Total
Udskudt skat 1. januar 2012	2,7	5,7	0,9	(2,9)	19,6	(76,2)	(50,2)
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	0,0	0,0	0,0	1,6	3,7	(6,6)	(1,3)
Indregnet i årets resultat, netto	(0,6)	(7,6)	0,0	0,4	0,6	4,1	(3,1)
Indregnet via anden totalindkomst, netto	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,7
Udskudt skat 31. december 2012	**2,1**	**(1,9)**	**0,9**	**(0,9)**	**23,9**	**(78,0)**	**(53,9)**
Udskudt skat 1. januar 2011	3,4	12,8	0,9	(5,7)	20,5	(84,7)	(52,8)
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	0,0	0,0	0,0	(0,2)	0,0	0,2	0,0
Indregnet i årets resultat, netto	(0,7)	(7,1)	0,0	3,0	(0,9)	10,4	4,7
Indregnet via anden totalindkomst, netto	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	(2,1)	(2,1)
Udskudt skat 31. december 2011	**2,7**	**5,7**	**0,9**	**(2,9)**	**19,6**	**(76,2)**	**(50,2)**

Den regnskabsmæssige værdi af fremførbare skattemæssige underskud pr. 31. december 2012 vedrører Hartmann Nordamerika samt det danske moderselskab Brødrene Hartmann A/S.

Udskudte skatteaktiver vedrørende fremførbare skattemæssige underskud er indregnet i det omfang, underskuddene forventes at kunne realiseres i form af fremtidige skattemæssige overskud inden for en periode på maksimalt syv år.

Udskudt skat af rentefradragsbegrænsning og genbeskatningssaldi vedrørende udnyttede underskud i udenlandske dattervirksomheder indgår under 'øvrige'.

Fremførbare skattemæssige underskud vedrørende Brødrene Hartmann A/S kan fremføres ubegrænset. Fremførbare skattemæssige underskud i Hartmann Nordamerika er underlagt en tidsbegrænsning, der medfører, at disse underskud fortabes i perioden 2026-2028.

NOTER

mio. kr.

21 UDSKUDT SKAT FORTSAT

UDSKUDTE SKATTEAKTIVER OG -FORPLIGTELSER

	2012			2011		
Koncern	Udskudte skatteaktiver	Udskudte skatte-forpligtelser	Netto	Udskudte skatteaktiver	Udskudte skatte-forpligtelser	Netto
Immaterielle aktiver	0,0	2,1	2,1	0,0	2,7	2,7
Materielle aktiver	(41,1)	14,9	(26,2)	(19,4)	16,1	(3,3)
Kortfristede aktiver	(1,7)	1,5	(0,2)	0,0	2,3	2,3
Forpligtelser	(7,0)	0,0	(7,0)	(3,3)	0,7	(2,6)
Øvrige	(2,7)	23,9	21,2	(9,0)	24,9	15,9
Fremførbare skattemæssige underskud	(67,6)	0,0	(67,6)	(88,7)	0,0	(88,7)
Udskudte (skatteaktiver)/-forpligtelser	**(120,1)**	**42,4**	**(77,7)**	**(120,4)**	**46,7**	**(73,7)**
Modregning inden for juridiske skatteenheder	27,2	(27,2)	0,0	29,2	(29,2)	0,0
Netto udskudte (skatteaktiver)/-forpligtelser i alt	**(92,9)**	**15,2**	**(77,7)**	**(91,2)**	**17,5**	**(73,7)**

	2012			2011		
Moderselskab	Udskudte skatteaktiver	Udskudte skatte-forpligtelser	Netto	Udskudte skatteaktiver	Udskudte skatte-forpligtelser	Netto
Immaterielle aktiver	0,0	2,1	2,1	0,0	2,7	2,7
Materielle aktiver	(4,6)	2,7	(1,9)	(1,4)	7,1	5,7
Kortfristede aktiver	0,0	0,9	0,9	0,0	0,9	0,9
Forpligtelser	(0,9)	0,0	(0,9)	(2,9)	0,0	(2,9)
Øvrige	(0,5)	24,4	23,9	(5,3)	24,9	19,6
Fremførbare skattemæssige underskud	(78,0)	0,0	(78,0)	(76,2)	0,0	(76,2)
Udskudte (skatteaktiver)/-forpligtelser i alt	**(84,0)**	**30,1**	**(53,9)**	**(85,8)**	**35,6**	**(50,2)**
Modregning inden for juridisk skatteenhed	30,1	(30,1)	0,0	35,6	(35,6)	0,0
Netto udskudte (skatteaktiver)/-forpligtelser i alt	**(53,9)**	**0,0**	**(53,9)**	**(50,2)**	**0,0**	**(50,2)**

UDSKUDTE SKATTEAKTIVER DER IKKE INDREGNES

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Skatteværdi 1. januar	101,1	100,5	0,0	0,0
Valutakursregulering	1,0	0,6	0,0	0,0
Ændring af selskabsskatteprocent	4,4	0,0	0,0	0,0
Afgang	(16,4)	0,0	0,0	0,0
Skatteværdi 31. december	**90,1**	**101,1**	**0,0**	**0,0**

Afgang i 2012 relaterer sig til en revurdering af tidligere ikke indregnede udskudte skatteaktiver i Hartmann Nordamerika, der nu er indregnet i årets resultat.

Der indregnes ikke udskudte skatteaktiver, som ikke forventes at kunne realiseres, eller som på anden måde er påvirket af væsentlige risici for ikke at kunne udnyttes. Udskudte skatteaktiver, der ikke indregnes, vedrører Hartmann Nordamerika.

NOTER

mio. kr.

22 VAREBEHOLDNINGER

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Råvarer og hjælpematerialer	60,2	60,0	36,2	33,7
Varer under fremstilling	13,3	15,3	4,3	0,0
Fremstillede færdig- og handelsvarer	57,2	43,7	21,1	16,4
Varebeholdninger 31. december	**130,7**	**119,0**	**61,6**	**50,1**
Varebeholdninger optaget til nettorealisationsværdi	5,1	5,1	3,7	5,1

Koncernen har ikke stillet varebeholdninger til sikkerhed for tredjemand.

23 TILGODEHAVENDER FRA SALG

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Tilgodehavender fra salg (brutto)	249,6	246,8	190,5	191,3
Nedskrivning til imødegåelse af tab på dubiøse debitorer:				
Nedskrivning 1. januar	5,1	6,2	1,7	0,0
Årets nedskrivning	6,5	1,8	3,8	1,5
Realiserede tab i året	(0,2)	(2,9)	(0,2)	0,2
Nedskrivning 31. december	11,4	5,1	5,3	1,7
Tilgodehavender fra salg (netto)	**238,2**	**241,7**	**185,2**	**189,6**
Tilgodehavender fra salg (netto) svarer til en gennemsnitlig kredittid på (dage)	56	59	56	61
Tilgodehavender fra salg kan specificeres som følger:				
Ej forfaldne	182,4	171,8	139,7	131,4
Forfaldne med:				
Mellem 1 og 30 dage	30,6	39,4	25,0	33,1
Mellem 31 og 60 dage	6,8	13,0	5,4	10,4
Mere end 60 dage	18,4	17,5	15,1	14,7
	238,2	**241,7**	**185,2**	**189,6**

Koncernens nedskrivning på debitorer kan alle henføres til specifikke kunder.

NOTER

mio. kr.

24 AKTIEKAPITAL

		Moderselskab
Aktiekapital 1. januar 2008		70,2
Tilgang 24. juni 2008		70,1
Aktiekapital 31. december 2012	**7.015.090 stk. a 20 kr.**	**140,3**

Ingen aktier har særlige rettigheder.

I juni 2008 blev der gennemført en emission med fortegningsret for de eksisterende aktionærer. I den forbindelse blev aktiekapitalen forhøjet med 70,1 mio. kr. Samtidig blev de tre daværende aktieklasser slået sammen.

Egne aktier
Brødrene Hartmann A/S kan i henhold til bemyndigelse fra generalforsamlingen erhverve maksimalt 10% af selskabets egne aktier. Bemyndigelsen gælder frem til 11. oktober 2013.

Hartmanns beholdning af egne aktier udgør 100.000 stk. aktier med en nominel værdi på 2 mio. kr. svarende til 1,4% af den samlede aktiekapital. Aktiernes værdi pr. 31. december 2012 udgjorde 11,1 mio. kr. (2011: 10,1 mio. kr.).

Udbytte
Foreslået udbytte
For regnskabsåret 2012 har bestyrelsen foreslået udbytte på 65,7 mio. kr. (2011: 64,0 mio. kr.) svarende til 9,50 kr. (2011 9,25 kr.) pr. aktie, der vil blive udbetalt til aktionærerne umiddelbart efter afholdelse af selskabets ordinære generalforsamling den 9. april 2013, forudsat at generalforsamlingen godkender bestyrelsens forslag. Da udbyttet er betinget af generalforsamlingens godkendelse, er dette ikke indregnet som en forpligtelse i balancen pr. 31. december 2012. Foreslået udbytte er eksklusiv udbytte på egne aktier.

Udbetalt udbytte
Der er i regnskabsåret 2012 udbetalt 64,0 mio. kr. (2011: 15,6 mio. kr.) i udbytte svarende til 9,25 kr. (2011: 2,25 kr.) pr. aktie.

25 PENSIONSFORPLIGTELSER

Bidragsbaserede ordninger
Hartmann har pensionsordninger, som omfatter visse grupper af medarbejdere i Danmark og i udlandet. Pensionsordninger er som hovedregel bidragsbaserede ordninger. Hartmann udgiftsfører løbende præmieindbetalinger til uafhængige forsikringsselskaber, som er ansvarlige for pensionsforpligtelserne (f.eks. et fast beløb eller en fast procent af lønnen). I bidragsbaserede ordninger har koncernen ikke risikoen med hensyn til den fremtidige udvikling i rente, inflation, dødelighed og invaliditet. Når pensionsbidrag for bidragsbaserede ordninger er indbetalt, har Hartmann i disse ordninger ingen yderligere pensionsforpligtelser over for ansatte eller fratrådte medarbejdere.

Ydelsesbaserede ordninger
I ydelsesbaserede ordninger er Hartmann forpligtet til at betale en bestemt ydelse (f.eks. alderspension som et fast beløb af slutlønnen). I de ydelsesbaserede ordninger er det Hartmann, der bærer risikoen med hensyn til den fremtidige udvikling i rente, inflation, dødelighed mv. Ved en ændring af beregningsforudsætningerne fremkommer en ændring i den aktuarmæssigt beregnede kapitalværdi.

Ved en ændring i beregningsforudsætningerne for de ydelsesbaserede ordninger, der vedrører nuværende og tidligere ansættelser, indregnes aktuarmæssige gevinster og tab under anden totalindkomst.

De samlede pensionsforpligtelser vedrører afdækkede ordninger i dattervirksomheden i Canada og uafdækkede ordninger i dattervirksomheden i Tyskland.

NOTER

mio. kr.

25 PENSIONSFORPLIGTELSER FORTSAT

	Koncern 2012	Koncern 2011
Forpligtelsen for de ydelsesbaserede ordninger indgår i balancen således:		
Pensionsforpligtelser og lignende forpligtelser	46,8	36,0
Pensionsaktiver	0,0	0,0
	46,8	**36,0**
Opgørelse af nettoforpligtelse		
Nutidsværdi af ordning med tilknyttede aktiver	75,7	64,2
Markedsværdi af tilknyttede aktiver	(59,7)	(53,0)
Nettoforpligtelse for ordninger med tilknyttede aktiver	16,0	11,2
Nutidsværdi af ordning uden tilknyttede aktiver	30,8	24,8
Indregnet nettoforpligtelse	**46,8**	**36,0**
Opgørelse af den totale forpligtelse		
Nutidsværdi af ordning med tilknyttede aktiver	75,7	64,2
Nutidsværdi af ordning uden tilknyttede aktiver	30,8	24,8
Pensionsforpligtelser	**106,5**	**89,0**
Udvikling i forpligtelser		
Pensionsforpligtelser 1. januar	89,0	74,9
Valutakursregulering	0,7	0,7
Periodens pensionsomkostninger	3,0	2,3
Medarbejderbidrag	1,1	0,7
Kalkulerede renteomkostninger	4,3	4,0
Aktuarmæssig (gevinst)/tab	12,5	9,4
Udbetalte ydelser	(4,1)	(3,0)
Pensionsforpligtelser i alt 31. december	**106,5**	**89,0**
Udvikling i tilknyttede aktiver		
Markedsværdi af aktiver 1. januar	53,0	50,9
Valutakursregulering	0,5	0,4
Kalkuleret forventet afkast	2,5	3,0
Aktuarmæssig gevinst/(tab)	0,0	(4,1)
Indbetaling til ordningerne	6,5	4,6
Udbetalte ydelser	(2,8)	(1,8)
Markedsværdi af aktiver 31. december	**59,7**	**53,0**
Faktisk afkast på aktiverne kan opgøres således:		
Forventet afkast på ordningernes aktiver	2,5	3,0
Aktuarmæssige gevinster/(tab)	0,0	(4,1)
	2,5	**(1,1)**

NOTER

mio. kr.

25 PENSIONSFORPLIGTELSER FORTSAT

Fordeling af tilknyttede aktiver	2012 mio. kr.	2012 %	2011 mio. kr.	2011 %
Aktier og investeringsforeninger	39,2	65,7	36,0	67,9
Obligationer og andre værdipapirer	15,5	26,0	14,0	26,4
Likvider	5,0	8,3	3,0	5,7
	59,7	**100,0**	**53,0**	**100,0**

Ingen af pensionsordningernes aktiver har tilknytning til koncernens virksomheder.

	Koncern 2012	Koncern 2011
Anvendte forudsætninger		
Diskonteringssats	3,1-4,6%	4,3-5,5%
Forventet afkast på ordningernes aktiver	3,9-4,6%	6,0%
Fremtidig stigningstakt i løn	2,0-3,0%	2,0-3,0%
Resultatført		
Pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår	3,0	2,3
Kalkuleret forventet afkast på aktiver	(2,5)	(3,0)
Kalkulerede renteomkostninger på forpligtelser	4,3	4,0
Indregnet i alt for ydelsesbaserede ordninger	4,8	3,3
Indregnet i alt for bidragsbaserede ordninger	34,7	31,7
	39,5	**35,0**
Omkostningerne er indregnet i følgende regnskabsposter i totalindkomstopgørelsen:		
Produktionsomkostninger	31,7	28,6
Salgs- og distributionsomkostninger	2,7	2,0
Administrationsomkostninger	3,3	3,4
Personaleomkostninger, jf. note 9	**37,7**	**34,0**
Finansielle indtægter	(2,5)	(3,0)
Finansielle omkostninger	4,3	4,0
	39,5	**35,0**
Indregnet via anden totalindkomst		
Indregnet 1. januar	(20,1)	(7,2)
Valutakursregulering	(0,2)	(0,5)
Aktuarmæssige gevinster/(tab) i perioden	(12,5)	(13,5)
Effekt af begrænsning ved aktivloft	0,0	1,1
Indregnet 31. december	**(32,8)**	**(20,1)**
Udskudt skat vedrørende bevægelser indregnet via anden totalindkomst		
Indregnet 1. januar	(5,2)	(2,0)
Valutakursregulering	(0,1)	(0,1)
Udskudt skat for perioden	(3,2)	(3,1)
Indregnet 31. december	**(8,5)**	**(5,2)**

NOTER

mio. kr.

25 PENSIONSFORPLIGTELSER FORTSAT

Femårsoversigt	2012	2011	2010	2009	2008
Forpligtelser	106,5	89,0	74,9	60,6	47,6
Tilknyttede aktiver	(59,7)	(53,0)	(50,9)	(39,8)	(29,0)
Uafdækket	**46,8**	**36,0**	**24,0**	**20,8**	**18,6**
Erfaringsmæssige reguleringer på forpligtelser	12,6	9,4	5,3	6,1	(9,4)
Erfaringsmæssige reguleringer på tilknyttede aktiver	0,0	(4,1)	0,6	2,0	(4,8)

Pensionerne forfalder i al væsentlighed mere end et år efter balancedagen.

Hartmann forventer at indbetale 6,5 mio. kr. (2011: 4,6 mio. kr.) til de tilknyttede aktiver i 2013.

26 OFFENTLIGE TILSKUD

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Offentlige tilskud 1. januar	27,7	23,9	5,6	6,4
Valutakursregulering	1,6	(1,6)	-	-
Tilgang*	0,2	7,9	0,0	0,0
Afgang	(0,2)	(0,1)	0,0	0,0
Indregnet i totalindkomstopgørelsen	(4,0)	(2,4)	(0,8)	(0,8)
Regnskabsmæssig værdi af offentlige tilskud 31. december	**25,3**	**27,7**	**4,8**	**5,6**
Heraf indregnet som langfristede forpligtelser	22,2	24,7	4,1	4,8
Heraf indregnet som kortfristede forpligtelser	3,1	3,0	0,7	0,8
	25,3	**27,7**	**4,8**	**5,6**

* En revurdering af udnyttelsesmuligheden af skattetilskuddet i produktionsselskabet i Ungarn medførte i 2011 en tilgang på 7,9 mio. kr., jf. tillige note 20.

Hartmann modtager løbende offentlige tilskud til udviklingsrelaterede og energibesparende projekter. I 1995 modtog Brødrene Hartmann A/S et større tilskud til opførelsen af kraftvarmeværket. Der er ingen aktuelle tilbagebetalingsforpligtelser relateret til tilskuddene.

Ud over de offentlige tilskud i moderselskabet har Hartmann modtaget offentlige tilskud vedrørende produktionsselskaber i Tyskland og Ungarn.

I tilfælde af at de tilskudsberettigede aktiver i den tyske dattervirksomhed ikke benyttes i overensstemmelse med tilskudsvilkårene, udgør tilbagebetalingsforpligtelsen pr. 31. december 2012 i alt 0,4 mio. kr. (2011: 0,5 mio. kr.). Tilbagebetalingsforpligtelsen reduceres gradvist i perioden frem mod udgangen af 2013.

Den ungarske dattervirksomhed har modtaget offentlige tilskud i form af direkte tilskud samt tilskud i form af reduktion i fremtidige skattebetalinger. Tilskuddene er begrænset til 50% af den foretagne investering svarende til nominelt 72,3 mio. kr., hvoraf de direkte tilskud udgør nominelt 9,0 mio. kr. Såfremt tilskudsvilkårene ikke opretholdes, vil der kunne ske reduktion eller bortfald af de fremtidige tilskud, som modtages i form af reduktion af skattebetalinger. Faktisk modtagne tilskud i form af reducerede skattebetalinger udgør pr. 31. december 2012 15,3 mio. kr. (2011: 11,1 mio. kr.).

Tilskudsvilkårene for tilskuddene modtaget i henholdsvis Tyskland og Ungarn forventes opfyldt.

NOTER

mio. kr.

27 HENSATTE FORPLIGTELSER

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Garantiforpligtelser 1. januar	1,6	1,1	1,6	1,3
Tilgang	1,6	1,2	1,6	1,2
Afgang	(1,0)	(0,7)	(1,0)	(0,9)
Garantiforpligtelser 31. december	**2,2**	**1,6**	**2,2**	**1,6**
Hensatte forpligtelser 31. december	**2,2**	**1,6**	**2,2**	**1,6**

Garantiforpligtelser er hensat til dækning af kontraktrelaterede garantireklamationer på varer og ydelser, hvor levering har fundet sted. Forpligtelsen er opgjort med udgangspunkt i historiske garantiomkostninger.

28 ANDEN GÆLD

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Løn og feriepenge mv.	58,4	56,5	34,7	34,7
Moms og andre afgifter	1,0	1,0	0,0	0,0
Renteswaps og terminskontrakter	5,1	8,0	5,1	6,7
Øvrige gældsforpligtelser	37,6	37,4	21,4	13,1
Anden gæld	**102,1**	**102,9**	**61,2**	**54,5**

NOTER UDEN HENVISNING

mio. kr.

29 HONORAR TIL GENERAL-FORSAMLINGSVALGT REVISOR

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Honorar til Deloitte				
Lovpligtig revision	2,2	2,0	1,0	1,0
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	0,2	0,5	0,2	0,5
Skatte- og momsmæssig rådgivning	0,3	0,3	0,2	0,3
Andre ydelser	0,3	0,7	0,3	0,2
Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor	**3,0**	**3,5**	**1,7**	**2,0**

30 SIKKERHEDSSTILLELSER OG EVENTUALFORPLIGTELSER

Sambeskatning

Brødrene Hartmann A/S og danske dattervirksomheder indgår i en dansk sambeskatning med Thornico A/S fra og med 18. december 2012. Selskabet hæfter derfor fra og med 18. december 2012 delvist solidarisk og delvist subsidiært for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber. Den subsidiære hæftelse udgør dog højst et beløb svarende til den andel af kapitalen i selskabet, der ejes direkte eller indirekte af det ultimative moderselskab.

Verserende retssager

Koncernen er part i enkelte retssager og tvister. Det er ledelsens opfattelse, at disse sager ikke vil have væsentlig påvirkning på koncernens og moderselskabets finansielle stilling. Forholdet er uændret i forhold til sidste år.

31 OPERATIONEL LEASING

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Forventet forfald				
Forfalder inden for 1 år	11,2	12,5	5,6	6,8
Forfalder mellem 1-5 år	28,8	29,4	13,6	14,4
Forfalder efter 5 år	5,2	11,1	0,8	3,7
Leje- og leasingforpligtelser	**45,2**	**53,0**	**20,0**	**24,9**
Årets leje- og leasingomkostning (operationel)	12,5	12,9	6,8	7,0

Af de samlede leje- og leasingforpligtelser vedrører 16,2 mio. kr. (2011: 18,8 mio. kr.) lejeforpligtelse vedrørende lejemålet Ørnegårdsvej 18, 2820 Gentofte, Danmark.

32 ØVRIGE KONTRAKTLIGE FORPLIGTELSER

Moderselskabet har indgået en seksårig vedligeholdelsesaftale vedrørende selskabets kraftvarmeværk. Aftalen løber frem til 30. september 2013 og påfører selskabet en omkostning på op til 1,9 mio. kr. i 2013 (2011: 3,2 mio. kr.). Kraftvarmeværket er endvidere forpligtet til at levere varme til Tønder Fjernvarme, medmindre kommunalbestyrelsen i Tønder Kommune træffer beslutning om ændret varmeforsyning.

NOTER UDEN HENVISNING

33 FINANSIELLE RISICI

Generelt
Udviklingen i Hartmanns resultat og egenkapital er påvirket af en række finansielle risici, herunder rente-, valuta-, likviditets- og kreditrisici.

Finansielle instrumenter er specificeret i note 34.

Styring af finansielle risici
Retningslinjer for styring af koncernens finansielle risici reguleres i den af bestyrelsen godkendte finanspolitik.

Hartmann anvender finansielle instrumenter til afdækning af en række af de finansielle risici, der kan henføres til koncernens kommercielle aktiviteter. Koncernen foretager ikke spekulative dispositioner.

Hartmann har centraliseret styringen af finansielle risici i koncernens finansfunktion, der samtidig fungerer som servicecenter for alle dattervirksomheder.

Renterisiko
Hartmanns renterisiko relaterer sig i al væsentlighed til den rentebærende gæld til kreditinstitutter.

Styring af renterisiko
Det er Hartmanns politik i videst muligt omfang at begrænse effekten af rentefluktuationer på koncernens resultat og finansielle stilling.

Hartmann finansierer sig hovedsageligt ved optagelse af langfristede og kommitterende kreditfaciliteter i koncernens hovedvalutaer DKK og EUR. Til styring af renterisikoen anvendes renteswaps.

Det er Hartmanns politik, at mellem 50% og 100% af koncernens langfristede kreditfaciliter omlægges til fast forrentning ved renteswap. Det vurderes løbende, hvor stor en andel af Hartmanns langfristede kreditfaciliteter der skal omlægges til fast forrentning.

Hartmann har omlagt variabelt forrentede lån til fast forrentning ved renteswap. Lån omlagt ved renteswap udgør 58% (2011: 64%) af de langfristede kreditfaciliteter.

Såfremt det generelle renteniveau ændrer sig med 1%, vil det medføre en ændring i årets resultat på ca. 1 mio. kr.

Valutarisiko
Hartmanns valutarisici består af henholdsvis transaktions- og translationsrisici.

Hartmann er udsat for transaktionsrisiko som følge af transaktioner på tværs af landegrænser, hvorved der opstår kontraktuelle pengestrømme i udenlandsk valuta.

Valutaeksponeringen USD/CAD repræsenterer en af koncernens største enkeltstående transaktionsrisici. Eksponeringen er en følge af, at størstedelen af Hartmann Nordamerikas omsætning faktureres i USD, mens den største del af omkostningerne afholdes i CAD.

Øvrige væsentlige transaktionsrisici vedrører valutaerne CHF, EUR, GBP, HRK, HUF, PLN og SEK.

Hartmann er som følge af dets udenlandske dattervirksomheder udsat for translationsrisici, idet en del af koncernens indtjening og nettoaktiver stammer fra udenlandske dattervirksomheder og derfor omregnes og indgår i koncernregnskabet, som præsenteres i DKK.

Den største translationseksponering, målt på nettopositionen, har Hartmann over for udenlandske dattervirksomheder, der aflægger regnskab i valutaerne CAD, EUR, HRK, HUF og ILS.

Styring af valutarisiko
Det er Hartmanns politik i videst muligt omfang at begrænse effekten af valutakursfluktuationer på koncernens resultat og finansielle stilling.

Der foretages afdækning af koncernens valutaeksponering, så de primære valutaer til stadighed er afdækket i en periode på mindst 6 og maksimalt 12 måneder.

Gevinster og tab på afledte finansielle instrumenter resultatføres i takt med, at de sikrede transaktioner realiseres. Sikringens effektivitet vurderes løbende.

Translationsrisikoen afdækkes ikke, da den ikke har nogen umiddelbar likviditetsmæssig effekt og således ikke påvirker de underliggende pengestrømme direkte.

Valutarisikoen på investeringerne i udenlandske dattervirksomheder afdækkes ikke (2011: ca. 37% af investeringen i Canada, på i alt 150 mio. kr., var afdækket).

Likviditetsrisiko
Likviditetsrisiko er risikoen for, at Hartmann ikke er i stand til løbende at opfylde forpligtelser som følge af manglende evne til at realisere aktiver eller opnå tilstrækkelig finansiering.

Styring af likviditetsrisiko
Det er Hartmanns politik at sikre størst mulig fleksibilitet og tilstrækkelig finansielt råderum til fortsat at kunne disponere hensigtsmæssigt i tilfælde af uforudsete udsving i likviditeten.

Koncernen har indgået en langfristet kommitterende kreditfacilitet med udløb 30. juni 2015, efterfølgende omtalt 'lånet'. Lånet har en lå-

NOTER UDEN HENVISNING

33 FINANSIELLE RISICI FORTSAT

neramme pr. 31. december 2012 på 270 mio. kr. som nedskrives kvartalsvis med 5 mio. kr.

Rentemarginalen på lånet er variabel og fastsættes kvartalsvis baseret på koncernens indtjening.

Lånet er betinget af sædvanlige vilkår (covenants), som Hartmann skal overholde for at opretholde lånet, herunder særlige finansielle covenants, som omfatter nøgletallene 'Solvens' samt 'Rentebærende gæld, netto' i forhold til 'Resultat af primær drift før af- og nedskrivninger'. Koncernen har i 2012 overholdt alle covenants.

Aftalen om lånet indeholder endvidere bestemmelser, der medfører, at væsentlige kreditfaciliteter kan tilbagekaldes, såfremt kontrollen med selskabet ændres. Den 18. december 2012 ændredes kontrollen med selskabet. Långiver er informeret herom. Ændringen er godkendt og lånet fortsætter på uændrede vilkår.

Koncernens kortsigtede likviditet styres primært ved, at dattervirksomhedernes likviditet overføres til moderselskabet, som udligner likviditetstræk i enheder med likviditetsbehov.

Hartmanns dattervirksomheder finansierer sig primært gennem moderselskabet, men lokale forhold kan medføre, at finansiering sker gennem en af koncernens udenlandske banker.

Trækningsrettighederne er kortfristede kreditfaciliteter, som koncernen kan trække på, og som til enhver tid kan opsiges af banken.

Aftalerne om henholdsvis lånet og trækningsrettighederne indeholder cross-default klausuler.

Koncernens uudnyttede kreditrammer i pengeinstitutter udgjorde 278 mio. kr. pr. 31. december 2012 (2011: 301 mio. kr.). Likvide beholdninger udgjorde 77 mio. kr. pr. 31. december 2012 (2011: 40 mio. kr.). Koncernens samlede likviditet til rådighed udgjorde således 355 mio. kr. pr. 31. december 2012 (2011: 341 mio. kr.). Den samlede likviditet er opgjort med hensyntagen til opfyldelse af covenants.

Det er ledelsens vurdering, at koncernen råder over et tilstrækkeligt likviditetsberedskab til løbende finansiering af den nuværende og planlagte drift.

Kreditrisiko
Hartmanns kreditrisiko opstår i relation til risikoen for tab på tilgodehavender, finansielle instrumenter med positiv dagsværdi og likvide beholdninger.

Styring af kreditrisiko
Det er Hartmanns politik, at tilgodehavender fra salg skal kreditforsikres. Der kan være tilfælde, hvor lokale forhold ikke muliggør kreditforsikring. I disse tilfælde skærpes den interne kreditvurdering gennem søgning af forskellige informationer vedrørende virksomheders kreditværdighed.

Nedskrivning af debitorer foretages på individuelt niveau. Kreditrisikoen på tilgodehavender vurderes derfor at være medtaget i de regnskabsmæssige værdier.

Det er Hartmanns politik, at handel med afledte finansielle instrumenter og likviditetsplaceringer begrænses til pengeinstitutter, der har en tilfredsstillende kreditvurdering fra et eller flere kreditvurderingsbureauer.

Der er ingen væsentlig kreditrisiko på afledte finansielle instrumenter og likvide beholdninger. Den maksimale kreditrisiko svarer til den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalstruktur
Det er koncernens målsætning at skabe den nødvendige fleksibilitet til at kunne gennemføre og opfylde de strategiske mål samt sikre et konkurrencedygtigt afkast til virksomhedens aktionærer. Det er desuden et mål at sikre finansiel stabilitet med henblik på at reducere virksomhedens kapitalomkostninger.

Det er bestyrelsens generelle indstilling at udbetale overskydende kapital i form af udbytte eller aktietilbagekøb, så Hartmanns egenkapitalandel som udgangspunkt udgør maksimalt 45%. Udlodning af udbytte vil dog altid ske under hensyntagen til Hartmanns planer for vækst og likviditetsbehov. Aftalen om lånet indeholder desuden begrænsninger i Brødrene Hartmann A/S' mulighed for at udbetale udbytte, idet ændringer i den generelle udbyttepolitik kræver samtykke fra banken.

Bestyrelsen vil på generalforsamlingen den 9. april 2013 foreslå, at der udbetales et udbytte for 2012 på 9,50 kr. pr. aktie.

NOTER UDEN HENVISNING

mio. kr.

34 FINANSIELLE INSTRUMENTER

FORFALDSTIDSPUNKT FOR FINANSIELLE GÆLDSFORPLIGTELSER INKLUSIV RENTEBETALINGER

Koncern	Regnskabs-mæssig værdi	Betalings-forpligtelse	Inden for 1 år	Mellem 1-5 år	Efter 5 år
2012					
Kassekreditter	10,6	10,6	10,6	0,0	0,0
Øvrige kreditinstitutter	203,1	211,3	3,0	208,3	0,0
Leverandørgæld	120,0	120,0	120,0	0,0	0,0
Gæld til associerede virksomheder	2,0	2,0	2,0	0,0	0,0
Anden gæld	103,6	103,6	102,1	1,5	0,0
	439,3	**447,5**	**237,7**	**209,8**	**0,0**
2011					
Kassekreditter	26,5	26,5	26,5	0,0	0,0
Øvrige kreditinstitutter	184,9	196,0	4,1	191,9	0,0
Leverandørgæld	118,6	118,6	118,6	0,0	0,0
Gæld til associerede virksomheder	3,7	3,7	3,7	0,0	0,0
Anden gæld	106,1	106,1	102,9	3,2	0,0
	439,8	**450,9**	**255,8**	**195,1**	**0,0**

Moderselskab	Regnskabs-mæssig værdi	Betalings-forpligtelse	Inden for 1 år	Mellem 1-5 år	Efter 5 år
2012					
Kassekreditter	10,6	10,6	10,6	0,0	0,0
Øvrige kreditinstitutter	203,1	211,3	3,0	208,3	0,0
Leverandørgæld	66,9	66,9	66,9	0,0	0,0
Gæld til dattervirksomheder	165,6	165,6	165,6	0,0	0,0
Gæld til associerede virksomheder	2,0	2,0	2,0	0,0	0,0
Anden gæld	62,7	62,7	61,2	1,5	0,0
	510,9	**519,1**	**309,3**	**209,8**	**0,0**
2011					
Kassekreditter	26,5	26,5	26,5	0,0	0,0
Øvrige kreditinstitutter	184,9	196,0	4,1	191,9	0,0
Leverandørgæld	65,7	65,7	65,7	0,0	0,0
Gæld til dattervirksomheder	166,1	166,1	166,1	0,0	0,0
Gæld til associerede virksomheder	3,7	3,7	3,7	0,0	0,0
Anden gæld	57,7	57,7	54,5	3,2	0,0
	504,6	**515,7**	**320,6**	**195,1**	**0,0**

NOTER UDEN HENVISNING

mio. kr.

34 FINANSIELLE INSTRUMENTER FORTSAT

KATEGORIER AF FINANSIELLE INSTRUMENTER

	2012		2011	
Koncern	Regnskabsmæssig værdi	Dagsværdi	Regnskabsmæssig værdi	Dagsværdi
Afledte finansielle instrumenter indgået til sikring af fremtidige pengestrømme	0,2	0,2	0,0	0,0
Finansielle aktiver anvendt som sikringsinstrumenter	**0,2**	**0,2**	**0,0**	**0,0**
Tilgodehavender fra salg	238,2	238,2	241,7	241,7
Øvrige tilgodehavender	45,8	45,8	42,2	42,2
Likvide beholdninger	77,0	77,0	40,3	40,3
Udlån og tilgodehavender	**361,0**	**361,0**	**324,2**	**324,2**
Afledte finansielle instrumenter indgået til sikring af fremtidige pengestrømme	6,6	6,6	11,2	11,2
Finansielle forpligtelser anvendt som sikringsinstrumenter	**6,6**	**6,6**	**11,2**	**11,2**
Kreditinstitutter	213,7	213,7	211,4	211,4
Øvrige forpligtelser	219,3	219,3	217,7	217,7
Finansielle forpligtelser, der måles til amortiseret kostpris	**433,0**	**433,0**	**429,1**	**429,1**

	2012		2011	
Moderselskab	Regnskabsmæssig værdi	Dagsværdi	Regnskabsmæssig værdi	Dagsværdi
Tilgodehavender fra salg	185,2	185,2	189,6	189,6
Øvrige tilgodehavender	42,3	42,3	42,1	42,1
Likvide beholdninger	11,8	11,8	0,1	0,1
Udlån og tilgodehavender	**239,3**	**239,3**	**231,8**	**231,8**
Afledte finansielle instrumenter indgået til sikring af fremtidige pengestrømme	6,6	6,6	9,9	9,9
Finansielle forpligtelser anvendt som sikringsinstrumenter	**6,6**	**6,6**	**9,9**	**9,9**
Kreditinstitutter	213,7	213,7	211,4	211,4
Øvrige forpligtelser	290,6	290,6	283,4	283,4
Finansielle forpligtelser, der måles til amortiseret kostpris	**504,3**	**504,3**	**494,8**	**494,8**

NOTER UDEN HENVISNING

mio. kr.

34 FINANSIELLE INSTRUMENTER FORTSAT

DAGSVÆRDI AF AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER

Hartmanns væsentligste valutaeksponering relaterer sig til salg i en anden valuta end de enkelte koncernvirksomheders funktionelle valuta. Renteeksponering relaterer sig til ændringer i markedsrente vedrørende koncernens rentebærende gæld.

Til sikring af fremtidige pengestrømme anvendes valutaterminskontrakter og renteswaps. Dagsværdien af finansielle instrumenter er i overensstemmelse med den anvendte regnskabspraksis indregnet i tilgodehavender og gæld pr. 31. december 2012. Ændringer i dagsværdien af finansielle instrumenter, der opfylder betingelserne for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes i anden totalindkomst.

Dagsværdien af finansielle instrumenter til sikring af fremtidige pengestrømme er baseret på observerbare input (niveau 2).

	2012			2011		
Koncern	Positive	Negative	Netto	Positive	Negative	Netto
Valutarelaterede instrumenter						
Terminskontrakt, GBP/DKK	0,8	0,0	0,8	0,0	(1,3)	(1,3)
Terminskontrakt, PLN/DKK	0,0	(0,9)	(0,9)	1,2	(0,2)	1,0
Terminskontrakt, SEK/DKK	0,0	0,0	0,0	0,0	(0,4)	(0,4)
Terminskontrakt, CHF/DKK	0,1	0,0	0,1	0,6	(0,2)	0,4
Terminskontrakt, EUR/HUF	0,0	(2,0)	(2,0)	0,0	(4,2)	(4,2)
Terminskontrakt, USD/CAD	0,2	0,0	0,2	0,0	(1,3)	(1,3)
	1,1	(2,9)	(1,8)	1,8	(7,6)	(5,8)
Renterelaterede instrumenter						
Renteswap, EUR/EUR	0,0	(4,5)	(4,5)	0,0	(5,4)	(5,4)
	0,0	(4,5)	(4,5)	0,0	(5,4)	(5,4)
	1,1	**(7,4)**	**(6,3)**	**1,8**	**(13,0)**	**(11,2)**
Forventet forfald						
Inden for 1 år	1,1	(5,9)	(4,8)	1,8	(9,8)	(8,0)
Mellem 1-2 år	0,0	(1,5)	(1,5)	0,0	(3,2)	(3,2)
	1,1	**(7,4)**	**(6,3)**	**1,8**	**(13,0)**	**(11,2)**

NOTER UDEN HENVISNING

mio. kr.

34 FINANSIELLE INSTRUMENTER FORTSAT

	2012			2011		
Moderselskab	Positive	Negative	Netto	Positive	Negative	Netto
Valutarelaterede instrumenter						
Terminskontrakt, GBP/DKK	0,8	0,0	0,8	0,0	(1,3)	(1,3)
Terminskontrakt, PLN/DKK	0,0	(0,9)	(0,9)	1,2	(0,2)	1,0
Terminskontrakt, SEK/DKK	0,0	0,0	0,0	0,0	(0,4)	(0,4)
Terminskontrakt, CHF/DKK	0,1	0,0	0,1	0,6	(0,2)	0,4
Terminskontrakt, EUR/HUF	0,0	(2,0)	(2,0)	0,0	(4,2)	(4,2)
	0,9	(2,9)	(2,0)	1,8	(6,3)	(4,5)
Renterelaterede instrumenter						
Renteswap, EUR/EUR	0,0	(4,5)	(4,5)	0,0	(5,4)	(5,4)
	0,0	(4,5)	(4,5)	0,0	(5,4)	(5,4)
	0,9	**(7,4)**	**(6,5)**	**1,8**	**(11,7)**	**(9,9)**
Forventet forfald						
Inden for 1 år	0,9	(5,9)	(5,0)	1,8	(8,5)	(6,7)
Mellem 1-2 år	0,0	(1,5)	(1,5)	0,0	(3,2)	(3,2)
	0,9	**(7,4)**	**(6,5)**	**1,8**	**(11,7)**	**(9,9)**

NOTER UDEN HENVISNING

mio. kr.

34 FINANSIELLE INSTRUMENTER FORTSAT

SIKRING AF FREMTIDIGE PENGESTRØMME

Koncern	Beregningsmæssig hovedstol	Dagsværdi	Indregnet i egenkapitalen	Forventet tidspunkt for overførsel til årets resultat: Inden 1 år	Mellem 1-2 år	Efter 2 år
2012						
Valutarelaterede instrumenter						
Terminskontrakt, CHF/DKK	26,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Terminskontrakt, GBP/DKK	42,5	0,8	0,8	0,8	0,0	0,0
Terminskontrakt, PLN/DKK	30,2	(0,9)	(0,9)	(0,9)	0,0	0,0
Terminskontrakt, USD/CAD	22,0	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0
Terminskontrakt, EUR/HRK	45,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Terminskontrakt, EUR/HUF	80,5	(2,0)	(2,0)	(2,0)	0,0	0,0
	246,2	(1,8)	(1,8)	(1,8)	0,0	0,0
Renterelaterede instrumenter						
Renteswap, EUR/EUR	119,4	(4,5)	(4,5)	(3,0)	(1,5)	0,0
	119,4	(4,5)	(4,5)	(3,0)	(1,5)	0,0
	365,6	**(6,3)**	**(6,3)**	**(4,8)**	**(1,5)**	**0,0**
2011						
Valutarelaterede instrumenter						
Terminskontrakt, CHF/DKK	22,0	0,4	0,4	0,4	0,0	0,0
Terminskontrakt, GBP/DKK	34,7	(1,3)	(1,3)	(1,3)	0,0	0,0
Terminskontrakt, PLN/DKK	24,0	1,0	1,0	1,0	0,0	0,0
Terminskontrakt, SEK/DKK	15,8	(0,4)	(0,1)	(0,1)	0,0	0,0
Terminskontrakt, USD/CAD	56,9	(1,3)	(1,3)	(1,3)	0,0	0,0
Terminskontrakt, EUR/HRK	16,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Terminskontrakt, EUR/HUF	52,5	(4,2)	(4,2)	(4,2)	0,0	0,0
	222,2	(5,8)	(5,5)	(5,5)	0,0	0,0
Renterelaterede instrumenter						
Renteswap, EUR/EUR	118,9	(5,4)	(5,4)	(2,2)	(2,1)	(1,1)
	118,9	(5,4)	(5,4)	(2,2)	(2,1)	(1,1)
	341,1	**(11,2)**	**(10,9)**	**(7,7)**	**(2,1)**	**(1,1)**

NOTER UDEN HENVISNING

mio. kr.

34 FINANSIELLE INSTRUMENTER FORTSAT

Moderselskab	Beregningsmæssig hovedstol	Dagsværdi	Indregnet i egenkapitalen	Forventet tidspunkt for overførsel til årets resultat: Inden 1 år	Mellem 1-2 år	Efter 2 år
2012						
Valutarelaterede instrumenter						
Terminskontrakt, CHF/DKK	26,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Terminskontrakt, GBP/DKK	42,5	0,8	0,8	0,8	0,0	0,0
Terminskontrakt, PLN/DKK	30,2	(0,9)	(0,9)	(0,9)	0,0	0,0
Terminskontrakt, EUR/HRK	45,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Terminskontrakt, EUR/HUF	80,5	(2,0)	(2,0)	(2,0)	0,0	0,0
	224,2	(2,0)	(2,0)	(2,0)	0,0	0,0
Renterelaterede instrumenter						
Renteswap, EUR/EUR	119,4	(4,5)	(4,5)	(3,0)	(1,5)	0,0
	119,4	(4,5)	(4,5)	(3,0)	(1,5)	0,0
	343,6	**(6,5)**	**(6,5)**	**(5,0)**	**(1,5)**	**0,0**
2011						
Valutarelaterede instrumenter						
Terminskontrakt, CHF/DKK	22.0	0,4	0,4	0,4	0,0	0,0
Terminskontrakt, GBP/DKK	34,7	(1,3)	(1,3)	(1,3)	0,0	0,0
Terminskontrakt, PLN/DKK	24,0	1,0	1,0	1,0	0,0	0,0
Terminskontrakt, SEK/DKK	15,8	(0,4)	(0,1)	(0,1)	0,0	0,0
Terminskontrakt, EUR/HRK	16,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Terminskontrakt, EUR/HUF	52,5	(4,2)	(4,2)	(4,2)	0,0	0,0
	165,3	(4,5)	(4,2)	(4,2)	0,0	0,0
Renterelaterede instrumenter						
Renteswap, EUR/EUR	118,9	(5,4)	(5,4)	(2,2)	(2,1)	(1,1)
	118,9	(5,4)	(5,4)	(2,2)	(2,1)	(1,1)
	284,2	**(9,9)**	**(9,6)**	**(6,4)**	**(2,1)**	**(1,1)**

NOTER UDEN HENVISNING

mio. kr.

34 FINANSIELLE INSTRUMENTER FORTSAT

SIKRING AF DAGSVÆRDIER

	2012				2011			
	Monetære poster		Afdækket ved sikrings-	Netto-	Monetære poster		Afdækket ved sikrings-	Netto-
Koncern	Aktiver*	Forpligtelser	instrumenter	position	Aktiver*	Forpligtelser	instrumenter	position
CAD	11,2	(29,1)	0,0	(17,9)	19,9	(29,2)	0,0	(9,3)
CHF	3,1	(0,4)	0,0	2,7	6,7	(0,2)	0,0	6,5
EUR	117,8	(178,1)	0,0	(60,3)	114,7	(191,5)	0,0	(76,8)
GBP	22,4	(1,5)	0,0	20,9	18,5	(1,2)	0,0	17,3
HUF	37,5	(12,0)	0,0	25,5	13,7	(10,8)	0,0	2,9
PLN	25,5	(0,8)	0,0	24,7	31,3	(0,6)	0,0	30,7
SEK	2,9	0,0	0,0	2,9	2,2	0,0	0,0	2,2
USD	20,0	(14,1)	0,0	5,9	15,6	(6,8)	0,0	8,8
Øvrige valutaer	63,3	(22,2)	0,0	41,1	58,7	(19,7)	0,0	39,0
	303,7	**(258,2)**	**0,0**	**45,5**	**281,3**	**(260,0)**	**0,0**	**21,3**

* Ekslusiv egenkapitallignende lån, som er medtaget i opgørelsen 'Sikring af nettoaktiver i udenlandske dattervirksomheder'.

	2012				2011			
	Monetære poster		Afdækket ved sikrings-	Netto-	Monetære poster		Afdækket ved sikrings-	Netto-
Moderselskab	Aktiver	Forpligtelser	instrumenter	position	Aktiver	Forpligtelser	instrumenter	position
CAD	8,4	(14,6)	0,0	(6,2)	53,3	(56,2)	0,0	(2,9)
CHF	2,7	(2,3)	0,0	0,4	5,6	(3,2)	0,0	2,4
EUR	174,1	(267,9)	0,0	(93,8)	169,5	(232,1)	0,0	(62,6)
GBP	20,3	(1,6)	0,0	18,7	17,7	(2,9)	0,0	14,8
HUF	7,5	(24,7)	0,0	(17,2)	5,0	(51,0)	0,0	(46,0)
PLN	24,7	(2,4)	0,0	22,3	30,2	(2,2)	0,0	28,0
SEK	2,9	0,0	0,0	2,9	2,2	0,0	0,0	2,2
USD	0,4	0,0	0,0	0,4	0,1	0,0	0,0	0,1
Øvrige valutaer	6,8	(8,8)	0,0	(2,0)	4,6	(31,2)	0,0	(26,6)
	247,8	**(322,3)**	**0,0**	**(74,5)**	**288,2**	**(378,8)**	**0,0**	**(90,6)**

NOTER UDEN HENVISNING

mio. kr.

34 FINANSIELLE INSTRUMENTER FORTSAT

SIKRING AF NETTOAKTIVER I UDENLANDSKE DATTERVIRKSOMHEDER

	2012				2011			
Koncern	Investering*	Sikret beløb	Nettoposition	Årets kursregulering indregnet i egenkapitalen	Investering*	Sikret beløb	Nettoposition	Årets kursregulering indregnet i egenkapitalen
CAD	152,6	0,0	152,6	0,0	150,0	56,2	93,8	(0,4)
CHF	1,9	0,0	1,9	0,0	3,0	0,0	3,0	0,2
EUR	43,6	0,0	43,6	0,1	82,0	0,0	82,0	(0,2)
GBP	2,3	0,0	2,3	0,1	2,5	0,0	2,5	0,0
HRK	53,2	0,0	53,2	0,0	45,8	0,0	45,8	(1,9)
HUF	248,8	0,0	248,8	17,1	216,9	0,0	216,9	(27,8)
ILS	37,4	0,0	37,4	0,0	60,5	0,0	60,5	(2,3)
PLN	2,9	0,0	2,9	0,3	2,9	0,0	2,9	(0,3)
USD	0,8	0,0	0,8	(0,1)	0,6	0,0	0,6	0,0
Øvrige valutaer	0,4	0,0	0,4	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0
	543,9	**0,0**	**543,9**	**17,5**	**564,7**	**56,2**	**508,5**	**(32,7)**

* Inklusiv egenkapitallignende lån

RENTERISIKO

	2012				2011			
Koncern	Nominel værdi	Regnskabsmæssig værdi	Rentesats	Renterisiko	Nominel værdi	Regnskabsmæssig værdi	Rente sats	Renterisiko
Kreditinstitutter								
Fastforrentet*	119,4	119,4	3,6%	Dagsværdi	118,9	118,9	3,6%	Dagsværdi
Variabelt forrentet	94,3	94,3	1,1%	Pengestrøm	92,5	92,5	1,7%	Pengestrøm
	213,7	**213,7**			**211,4**	**211,4**		

	2012				2011			
Moderselskab	Nominel værdi	Regnskabsmæssig værdi	Rentesats	Renterisiko	Nominel værdi	Regnskabsmæssig værdi	Rentesats	Renterisiko
Kreditinstitutter								
Fastforrentet*	119,4	119,4	3,6%	Dagsværdi	118,9	118,9	3,6%	Dagsværdi
Variabelt forrentet	94,3	94,3	1,1%	Pengestrøm	92,5	92,5	1,7%	Pengestrøm
	213,7	**213,7**			**211,4**	**211,4**		

* Der er i 2011 optaget et variabelt kreditinstitutlån, hvor renten er omlagt til fast rente ved renteswap. Løbetiden på renteswap følger det underliggende lån som forfalder til betaling den 30. juni 2015.

NOTER UDEN HENVISNING

mio. kr.

35 NÆRTSTÅENDE PARTER

Salg af varer til nærtstående parter sker til normale salgspriser. Køb af varer er ligeledes foretaget til markedsbaserede priser med fradrag af rabatter ydet på baggrund af omfanget af aftagne mængder.

Der er ikke stillet sikkerhed eller garantier for mellemværender på balancedagen. Såvel tilgodehavender og leverandørgæld afvikles ved kontant betaling. Der er ikke realiseret tab på tilgodehavender hos nærtstående parter eller foretaget nedskrivninger til imødegåelse af sandsynlige tab.

TOTALINDKOMSTOPGØRELSEN OG BALANCEN INDEHOLDER FØLGENDE TRANSAKTIONER

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
Virksomheder med bestemmende indflydelse				
Nettoomsætning	6,9	-	6,9	-
Associerede virksomheder				
Produktionsomkostninger	18,5	26,7	18,5	26,7
Dattervirksomheder				
Nettoomsætning	-	-	37,0	0,4
Produktionsomkostninger	-	-	531,6	416,1
Øvrige omkostninger indregnet i resultat af primær drift	-	-	(8,4)	(6,8)
Nøglepersoner i ledelsen og andre nærtstående parter				
Administrationsomkostninger	1,3	1,7	1,3	1,7
Leverandørgæld	0,4	0,7	0,4	0,7

Virksomheder med bestemmende indflydelse over Brødrene Hartmann A/S, udgøres af Lactosan-Sanovo Holding A/S som er den umiddelbare ejer samt den ultimative ejer, Thornico A/S.

Associerede virksomheder udgøres af Danfiber A/S, jf. note 19.

Dattervirksomheder omfatter virksomheder hvor Brødrene Hartmann A/S har bestemmende indflydelse, jf. note 17. Transaktioner med dattervirksomheder er elimineret i koncernregnskabet i overensstemmelse med den anvendte regnskabspraksis.

Nøglepersoner i ledelsen og andre nærtstående parter udgøres af direktions- og bestyrelsesmedlemmer i Brødrene Hartmann A/S. Vederlag til direktions- og bestyrelsesmedlemmer fremgår af note 9 og indgår ikke i ovenstående beløb.

36 EFTERFØLGENDE BEGIVENHEDER

Der er ikke efter regnskabsårets afslutning indtruffet væsentlige begivenheder af betydning for koncern- og moderselskabsregnskabet, der ikke er indregnet eller omtalt i årsrapporten, jf. 'begivenheder efter balancedagen' på side 8.

NOTER UDEN HENVISNING

37 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

KONCERNREGNSKABET

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet Brødrene Hartmann A/S samt virksomheder, hvori moderselskabet direkte eller indirekte besidder flertallet af stemmerettighederne eller på anden måde har kontrol over virksomhederne (dattervirksomheder). Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder. Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for moderselskabet og dattervirksomhederne som et sammendrag af regnskabsposter af ensartet karakter. De regnskaber, der er anvendt til brug for konsolideringen, er udarbejdet i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis. Der foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, udbytter og mellemværender samt realiserede og urealiserede interne gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. Moderselskabets kapitalandele i de konsoliderede dattervirksomheder udlignes med moderselskabets andel af dattervirksomhedernes dagsværdi af identificerede nettoaktiver opgjort på det tidspunkt, hvor koncernforholdet blev etableret.

Omregning af fremmed valuta

For hver af de rapporterende virksomheder i koncernen fastsættes en funktionel valuta. Den funktionelle valuta er den valuta, som benyttes i det primære økonomiske miljø, hvori den enkelte rapporterende virksomhed opererer. Transaktioner i andre valutaer end den funktionelle valuta er transaktioner i fremmed valuta. Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til den funktionelle valuta efter transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i totalindkomstopgørelsen som en finansiel post. Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til den funktionelle valuta til balancedagens kurs. Forskelle mellem balancedagens kurs og transaktionsdagens kurs eller kursen i den seneste årsrapport indregnes i totalindkomstopgørelsen som en finansiel post. Ved indregning af udenlandske dattervirksomheder og associerede virksomheder med en anden funktionel valuta end danske kroner omregnes totalindkomstopgørelserne til transaktionsdagens kurs, og balanceposterne inkl. goodwill omregnes til balancedagens valutakurser. Som transaktionsdagens kurs anvendes gennemsnitskurs for de enkelte måneder i det omfang, det ikke giver et væsentligt anderledes billede.

Kursforskelle, opstået ved omregning af disse virksomheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af totalindkomstopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes i koncernregnskabet under anden totalindkomst i egenkapitalen som en særskilt reserve. Kursregulering af mellemværender med udenlandske dattervirksomheder, der anses for en del af den samlede investering i dattervirksomheder med en anden funktionel valuta end danske kroner, indregnes i koncernregnskabet under anden totalindkomst. Tilsvarende indregnes i koncernregnskabet valutakursgevinster og -tab på den del af lån og afledte finansielle instrumenter indgået til kurssikring af udenlandske dattervirksomheder, som effektivt modsvarer valutakursgevinst/-tab på investering i dattervirksomheden, under anden totalindkomst.

Ved hel eller delvis afståelse af udenlandske enheder eller ved tilbagebetaling af mellemværender, der anses for en del af nettoinvesteringen, indregnes den andel af de akkumulerede valutakursreguleringer, der er indregnet i egenkapitalen, og som kan henføres hertil, i årets resultat samtidig med eventuel gevinst eller tab ved afståelsen.

Afledte finansielle instrumenter

Koncernen anvender valutaterminskontrakter og renteswaps til at begrænse valuta- og renterisici. Afledte finansielle instrumenter anvendes ikke i spekulationsøjemed. Afledte finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen til dagsværdi og efterfølgende til dagsværdi på balancedagen. Dagsværdi af afledte finansielle instrumenter præsenteres i andre tilgodehavender (ved positiv værdi) og anden gæld (ved negativ værdi). Såvel realiserede som urealiserede gevinster og tab på kontrakter indregnes i totalindkomstopgørelsen under finansielle poster, medmindre de afledte finansielle instrumenter er indgået til sikring af fremtidige pengestrømme. Værdireguleringer af afledte finansielle instrumenter, der er indgået til sikring af fremtidige pengestrømme, og som er effektive, indregnes i anden totalindkomst. Værdireguleringer af en eventuel ikke-effektiv del af de pågældende afledte finansielle instrumenter indregnes under finansielle poster. I takt med at de sikrede transaktioner realiseres, indregnes gevinst eller tab på sikringsinstrumentet i samme regnskabspost som de sikrede poster, og posteringerne i anden totalindkomst tilbageføres. Hvis en sikret transaktion ikke længere forventes at indtræffe, overføres de akkumulerede nettogevinster eller nettotab til årets resultat fra anden totalindkomst. Dagsværdier af afledte finansielle instrumenter beregnes på grundlag af aktuelle markedsdata og anerkendte værdiansættelsesmetoder.

TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

Nettoomsætning

Omsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i årets resultat, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted på balancedagen, og såfremt indtægten kan opgøres pålideligt og forventes modtaget. Omsætning vedrørende tjenesteydelser indregnes liniært, i takt med serviceydelserne leveres. Omsætning fra mindre reparations- og renoveringsarbejder indregnes, når opgaven er udført. Ved større opgaver indregnes omsætning i takt med, at opgaverne udføres. Omsætning måles til dagsværdien af det aftalte vederlag ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjepart. Alle former for afgivne rabatter indregnes i omsætningen. Entreprisekontrakter ved produktion af formmaskiner, hvor der leveres anlæg med høj grad af individuel tilpasning, indregnes i omsætningen, i takt med produktionen udføres, hvorved omsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden). Når resultatet af en entreprisekon-

NOTER UDEN HENVISNING

37 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS FORTSAT

trakt ikke kan skønnes pålideligt, indregnes omsætningen kun svarende til de medgåede omkostninger, i det omfang det er sandsynligt, at de vil blive genindvundet.

Produktionsomkostninger
I produktionsomkostninger indregnes direkte og indirekte omkostninger, herunder afskrivninger og gager, der er afholdt for at opnå årets nettoomsætning. Under produktionsomkostninger indregnes tillige forskningsomkostninger samt de udviklingsomkostninger, der ikke opfylder kriterierne for aktivering.

Endvidere indregnes afskrivning på aktiverede udviklingsomkostninger.

Salgs- og distributionsomkostninger
I salgs- og distributionsomkostninger indregnes omkostninger til fragt, salgsmedarbejdere, reklame- og udstillingsomkostninger samt afskrivninger.

Administrationsomkostninger
I administrationsomkostninger indregnes omkostninger til administrative medarbejdere, ledelsen, kontorlokaler, kontoromkostninger samt afskrivninger.

Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger
I andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger indregnes regnskabsposter af sekundær karakter, blandt andet avance og tab ved salg af materielle aktiver.

Resultat af primær drift før særlige poster
Resultat af primær drift før særlige poster er et væsentligt hovedtal til sammenligning fra år til år.

Særlige poster
Heri indgår væsentlige indtægter og omkostninger, der har en særlig karakter i forhold til koncernens indtjeningsskabende driftsaktiviteter, såsom omkostninger til omfattende restrukturering af processer og grundlæggende strukturmæssige omlægninger. Endvidere klassificeres andre væsentlige beløb af engangskarakter under denne post, herunder nedskrivninger af materielle aktiver, nedskrivning af goodwill samt gevinster og tab ved frasalg af aktiviteter.

Posterne vises særskilt af hensyn til sammenligneligheden i totalindkomstopgørelsen og for at give et bedre billede af driftsresultatet. Særlige poster specificeres i en note.

Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder i koncernregnskabet
I koncernens totalindkomstopgørelse indregnes den forholdsmæssige andel af de associerede virksomheders resultater efter skat og efter eliminering af forholdsmæssig andel af intern avance/(tab).

Udbytte af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder i moderselskabets årsregnskab
Udbytte fra kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder indregnes i årets resultat i moderselskabet i det regnskabsår, hvor udbyttet deklareres.

Finansielle poster
Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renter, realiserede og urealiserede valutakursreguleringer, kursregulering på værdipapirer, amortisering samt tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen. Endvidere medtages realiserede og urealiserede gevinster og tab vedrørende afledte finansielle instrumenter, der ikke kan klassificeres som sikringsaftaler.

Skat af årets resultat
Moderselskabet er omfattet af de danske regler om sambeskatning af koncernens danske selskaber i perioden frem til 18. december 2012. Koncernens danske selskaber er fra 18. december 2012 sambeskattet med hovedaktionæren Thornico A/S og dets danske dattervirksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud). Årets skat, der består af årets aktuelle selskabsskat, årets sambeskatningsbidrag og ændring i udskudt skat, herunder som følge af ændring i skattesats, indregnes i henholdsvis årets resultat, anden totalindkomst eller i egenkapitalen, afhængig af hvor regnskabsposten føres.

PENGESTRØMSOPGØRELSEN
Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet
Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres efter den indirekte metode som resultat af primær drift før særlige poster reguleret for ikke-kontante poster, ændring i driftskapital, betalte og modtagne renter, betalt selskabsskat samt betalte restruktureringsomkostninger.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet
Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betalinger ved køb og salg af immaterielle og materielle aktiver, udbytte modtaget fra associerede og dattervirksomheder samt modtaget offentlige tilskud.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter optagelse og tilbagebetaling af lån, ændringer i størrelse eller sammensætning af aktiekapitalen, herunder køb og salg af egne kapitalandele og omkostninger forbundet hermed, samt udbyttebetaling til selskabsdeltagere.

NOTER UDEN HENVISNING

37 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS FORTSAT

Likvider
Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristet bankgæld.

BALANCEN
Goodwill
Goodwill indregnes ved første indregning i balancen til kostpris. Efterfølgende måles goodwill til kostpris med fradrag af akkumulerede nedskrivninger. Der foretages ikke amortisering af goodwill. Den regnskabsmæssige værdi af goodwill allokeres til koncernens pengestrømsfrembringende enheder på overtagelsestidspunktet. Fastlæggelsen af pengestrømsfrembringende enheder følger den ledelsesmæssige struktur og interne økonomistyring.

Øvrige immaterielle aktiver
Udviklingsprojekter omfatter gager, afskrivninger og andre omkostninger, der kan henføres til koncernens udviklingsaktiviteter. Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i koncernen kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende projektet, indregnes som immaterielle aktiver, såfremt kostprisen kan opgøres pålideligt, og der er tilstrækkelig sikkerhed for, at den fremtidige indtjening eller nettosalgsprisen kan dække produktions-, salgs-, distributions- og administrationsomkostninger samt udviklingsomkostningerne. Udviklingsprojekter, der ikke opfylder kriterierne for indregning i balancen, indregnes i årets resultat, efterhånden som omkostningerne afholdes.

Omkostninger til udvikling og implementering af større it-systemer aktiveres og afskrives over den forventede økonomiske brugstid.

Øvrige immaterielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Der afskrives lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

- Udviklingsprojekter, 5-10 år
- Software mv., 5 år

Materielle aktiver
Materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til lønforbrug, materialer, komponenter og underleverandører. Låneomkostninger indregnes ikke, hvis der er tale om kortere fremstillingsperioder. Kostprisen på et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, såfremt brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellig. Efterfølgende omkostninger, f.eks. ved udskiftning af bestanddele af et materielt aktiv, indregnes i den regnskabsmæssige værdi af det pågældende aktiv, når det er sandsynligt, at afholdelsen vil medføre fremtidige økonomiske fordele for koncernen. Den regnskabsmæssige værdi af de udskiftede bestanddele ophører med indregning i balancen og overføres til årets resultat. Alle andre omkostninger til almindelig reparation og vedligeholdelse indregnes i årets resultat ved afholdelsen. Materielle aktiver afskrives lineært over aktivernes/komponenternes forventede brugstid, der udgør:

- Bygninger og bygningsbestanddele, 10-25 år
- Produktionsanlæg og maskiner, 3-25 år
- Driftsmidler og inventar, 5-10 år
- It-udstyr inkl. basisprogrammer, 3-5 år

Grunde afskrives ikke. Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets scrapværdi og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Scrapværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger scrapværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning. Ved ændring i afskrivningsperioden eller scrapværdien indregnes virkningen for afskrivninger fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssigt skøn. Afskrivninger indregnes i totalindkomstopgørelsen under henholdsvis produktions-, salgs- og distributions- samt administrationsomkostninger. Fortjeneste og tab ved afhændelse af materielle aktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Avance og tab indregnes i totalindkomstopgørelsen i henholdsvis andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger.

Kapitalandele i associerede virksomheder i koncernregnskabet
Kapitalandele i associerede virksomheder måles efter den indre værdis metode. Kapitalandele i associerede virksomheder måles i balancen til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi opgjort efter koncernens regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af forholdsmæssig andel af urealiserede koncerninterne avancer og tab og med tillæg af regnskabsmæsig værdi af goodwill.

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder i moderselskabets årsregnskab
Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder måles til kostpris. Hvor kostprisen overstiger genindvindingsværdien, nedskrives til denne lavere værdi.

Værdiforringelse af langfristede aktiver
Goodwill og øvrige immaterielle aktiver med udefinerbar brugstid testes årligt for værdiforringelse, første gang inden udgangen af overtagelsesåret. Igangværende udviklingsprojekter testes tilsvarende årligt for værdiforringelse.

NOTER UDEN HENVISNING

37 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS FORTSAT

Den regnskabsmæssige værdi af goodwill testes minimum en gang årligt for værdiforringelse sammen med de øvrige langfristede aktiver i den pengestrømsfrembringende enhed, hvortil goodwill er allokeret, og nedskrives til genindvindingsværdi i årets resultat, såfremt den regnskabsmæssige værdi er højere. Genindvindingsværdien opgøres til nutidsværdien af de forventede fremtidige nettopengestrømme fra den virksomhed eller aktivitet (pengestrømsfrembringende enhed), som goodwill er knyttet til. Udskudte skatteaktiver vurderes årligt for værdiforringelse og nedskrives, såfremt det vurderes som sandsynligt, at det udskudte skatteaktiv ikke kan udlignes i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed og jurisdiktion. Ved vurderingen lægges vægt på typen og arten af det indregnede, udskudte skatteaktiv, den forventede tidshorisont for udligningen af det udskudte skatteaktiv, skatteplanlægningsmuligheder mv. Den regnskabsmæssige værdi af øvrige langfristede aktiver vurderes årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse. Når en sådan indikation er til stede, beregnes aktivets genindvindingsværdi. Genindvindingsværdien er den højeste af et aktivs nettosalgspris eller nutidsværdien af de forventede, fremtidige nettopengestrømme. Et tab ved værdiforringelse indregnes, når den regnskabsmæssige værdi af et aktiv eller dets pengestrømsgenererende enhed overstiger aktivets eller dets pengestrømsgenererende enheds genindvindingsværdi. Tab ved værdiforringelse indregnes i årets resultat. Nedskrivninger på goodwill tilbageføres ikke. Nedskrivninger på andre aktiver tilbageføres i det omfang, der er sket ændringer i de forudsætninger og skøn, der førte til nedskrivninger. Nedskrivninger tilbageføres kun i det omfang, aktivets nye regnskabsmæssige værdi ikke overstiger den regnskabsmæssige værdi, aktivet ville have haft efter afskrivninger, såfremt aktivet ikke havde været nedskrevet.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden. Er nettorealisationsværdien lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi. Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Kostpris for fremstillede færdigvarer samt varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer og direkte løn med tillæg af indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse.

Nettorealisationsværdien for varebeholdninger opgøres som salgssum med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget, og fastsættes under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kort- og langfristede tilgodehavender

Tilgodehavender (herunder endnu ikke modtagne offentlige tilskud) måles til amortiseret kostpris. Der foretages nedskrivning til imødegåelse af tab, hvor der vurderes at være indtruffet værdiforringelse. Nedskrivning foretages individuelt og på porteføljeniveau.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter betalte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Egenkapital

Udbytte

Forslag til udbytte for regnskabsåret vises som en særskilt post under egenkapitalen. Foreslået udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen.

Egne kapitalandele

Anskaffelses- og afståelsessummer for samt udbytte af egne kapitalandele, erhvervet af moderselskabet eller dattervirksomhederne, indregnes i egenkapitalen under overført resultat.

Reserve for valutakursregulering

Reserve vedrørende valutakursregulering i koncernregnskabet omfatter kursforskelle opstået ved omregning af regnskaber for udenlandske dattervirksomheder fra deres funktionelle valuta til koncernens præsentationsvaluta.

Reserve for sikringstransaktioner

Reserve for sikringstransaktioner indeholder den akkumulerede nettoændring i dagsværdien af sikringstransaktioner, der opfylder kriterierne for sikring af fremtidige betalingsstrømme, og hvor den sikrede transaktion endnu ikke er realiseret.

Pensionsforpligtelser

Forpligtelser vedrørende bidragsbaserede pensionsordninger, hvor koncernen løbende indbetaler faste pensionsbidrag til uafhængige pensionsselskaber, indregnes i årets resultat i den periode de optjenes, og skyldige indbetalinger indregnes i balancen under anden gæld.

For ydelsesbaserede ordninger foretages en årlig aktuarberegning af kapitalværdien af de fremtidige ydelser, som skal udbetales i henhold til ordningen. Kapitalværdien beregnes på grundlag af forudsætninger om den fremtidige udvikling i bl.a. lønniveau, rente, inflation og dødelighed. Kapitalværdien beregnes alene for de ydelser, som de ansatte har optjent ret til gennem deres hidtidige ansættelse i koncernen. Den aktuarmæssigt beregnede kapitalværdi med fradrag af dagsværdien af eventuelle aktiver knyttet til ordningen indregnes i balancen under pensionsforpligtelser. I årets resultat indregnes årets pensionsomkostninger baseret på aktuarmæssige skøn og finansielle forventninger ved årets begyndelse. Forskelle mellem den forventede udvikling af pensionsaktiver og -forpligtelser og de realiserede værdier betegnes aktuarmæssige gevinster eller tab og indregnes i totalindkomstopgørelsen via anden totalindkomst. Såfremt en pensionsordning

NOTER UDEN HENVISNING

37 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS FORTSAT

netto er et aktiv, indregnes aktivet alene i det omfang, det modsvarer fremtidige tilbagebetalinger fra ordningen, eller det vil føre til reducerede, fremtidige indbetalinger til ordningen.

Selskabsskat og udskudt skat
Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter. Skyldige og tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i moderselskabets balance under mellemværender med tilknyttede virksomheder.

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gældsmetode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende skattemæssig, ikke-afskrivningsberettiget goodwill og kontorejendomme samt andre poster, hvor midlertidige forskelle – bortset fra virksomhedsovertagelser – er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler, måles udskudt skat på henholdsvis grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktivet og afvikling af forpligtelsen. Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes under andre langfristede aktiver med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed og jurisdiktion. Der foretages regulering af udskudt skat vedrørende foretagne elimineringer af urealiserede koncerninterne avancer og tab. Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser i de respektive lande, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Hensatte forpligtelser
Hensatte forpligtelser omfatter garantiforpligtelser. Hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen som følge af en begivenhed indtruffet før eller på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at indfrielsen af forpligtelsen vil medføre et forbrug af koncernens økonomiske ressourcer. Hensatte forpligtelser måles til ledelsens bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Garantiforpligtelser indregnes i takt med salg af varer og tjenesteydelser, baseret på afholdte garantiomkostninger i tidligere regnskabsår.

Finansielle forpligtelser
Finansielle forpligtelser omfatter gæld til kreditinstitutter, leverandørgæld, gæld til dattervirksomheder og associerede virksomheder samt anden gæld.

Gæld til kreditinstitutter indregnes ved låneoptagelsen til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, hvorved forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi (kurstabet) indregnes i årets resultat over låneperioden.

Øvrige gældsforpligtelser måles til nettorealisationsværdi.

Offentlige tilskud
Tilskud vedrørende materielle aktiver indregnes i balancen som forpligtelser. Tilskuddene indregnes i årets resultat over aktivernes brugstid.

SEGMENTOPLYSNINGER
Rapporteringen af forretningssegmenter er i overensstemmelse med den interne rapportering til koncerndirektion og bestyrelse.

Hartmanns aktiviteter segmenteres med baggrund i de indrapporterende enheders geografiske placering.

Den interne ledelsesrapportering følger koncernens anvendte regnskabspraksis.

Segmentindtægter og -omkostninger samt segmentaktiver og -forpligtelser omfatter de poster, der i den interne ledelsesrapportering direkte er henført til det enkelte segment, samt de poster der indirekte er allokeret til det enkelte segment på et pålideligt grundlag. Resultat af associerede virksomheder, finansielle poster, indkomstskatter, kapitalandele i associerede virksomheder, skatteaktiver og -passiver samt likvider og bankgæld allokeres ikke til rapporteringspligtige segmenter.

De rapporteringspligtige segmenter er:
- Europa
- Nordamerika

NOTER UDEN HENVISNING

37 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS FORTSAT

NØGLETALSDEFINITIONER
Nøgletallene er beregnet efter Finansanalytikerforeningens 'Anbefalinger & Nøgletal 2010'.

Investeret kapital
Nettoarbejdskapital + immaterielle aktiver + materielle aktiver + andre langfristede tilgodehavender - offentlige tilskud

Nettoarbejdskapital (NWC)
Varebeholdninger + tilgodehavender + øvrige driftsmæssige, kortfristede aktiver - pensionsforpligtelser - leverandørgæld - øvrige driftsmæssige, kortfristede forpligtelser

Rentebærende gæld (netto)
Kreditinstitutter + kassekreditter - likvide beholdninger

Overskudsgrad
$$\frac{\text{Resultat af primær drift (EBIT)} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$$

Afkast af gennemsnitligt investeret kapital (ROIC)
$$\frac{\text{Resultat af primær drift (EBIT)}}{\text{Gennemsnitligt investeret kapital}}$$

Egenkapitalforrentning
$$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital i alt}}$$

Egenkapitalandel
$$\frac{\text{Egenkapital i alt, ultimo} \times 100}{\text{Aktiver i alt}}$$

Gearing
$$\frac{\text{Rentebærende gæld (netto)} \times 100}{\text{Egenkapital i alt, ultimo}}$$

Årets resultat pr. aktie (EPS)
$$\frac{\text{Årets resultat}}{\text{Gennemsnitligt antal aktier}}$$

Ved beregningen af udvandet EPS reguleres for udestående aktieoptioner.

Indre værdi pr. aktie
$$\frac{\text{Egenkapital i alt, ultimo}}{\text{Antal aktier (ekskl. egne aktier), ultimo}}$$

Price/earnings
$$\frac{\text{Børskurs}}{\text{Resultat pr. aktie (EPS)}}$$

Udbytteandel
$$\frac{\text{Samlet udbytteudbetaling} \times 100}{\text{Årets resultat}}$$

Cash flow pr. aktie
$$\frac{\text{Pengestrømme fra driftsaktivitet}}{\text{Gennemsnitligt antal aktier (ekskl. egne aktier)}}$$

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2012 for Brødrene Hartmann A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede selskaber.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og moderselskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2012 samt af resultatet af koncernens og moderselskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2012.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og moderselskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og moderselskabets finansielle stilling og den finansielle stilling som helhed for de virksomheder, der er omfattet af koncernregnskabet, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og moderselskabet står over for.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Gentofte, 7. marts 2013

Direktion:

Michael Rohde Pedersen
Chief Executive Officer

Marianne Rørslev Bock
Chief Financial Officer

Bestyrelsen:

Agnete Raaschou-Nielsen
Formand

Walther V. Paulsen
Næstformand

Jan Peter Antonisen

Niels Hermansen

Jørn Mørkeberg Nielsen

Niels Christian Petersen

Peter-Ulrik Plesner

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER

TIL AKTIONÆRERNE I BRØDRENE HARTMANN A/S

Påtegning på koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet

Vi har revideret koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet for Brødrene Hartmann A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2012, der omfatter totalindkomstopgørelse, pengestrømsopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som moderselskabet. Koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede selskaber.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et moderselskabsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede selskaber. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et moderselskabsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger, i koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et koncernregnskab og et moderselskabsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt den samlede præsentation af koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og moderselskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2012 samt af resultatet af koncernens og moderselskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2012 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede selskaber.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og moderselskabsregnskabet.

København, 7. marts 2013

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Anders Dons	Martin Faarborg
Statsaut. revisor	*Statsaut. revisor*

KORT OM HARTMANN

Hartmann er blandt verdens tre største producenter af ægemballage i støbepap og en af verdens største producenter af maskiner til fremstilling af emballage i støbepap. Hartmanns markedsposition er grundlagt på baggrund af stærke teknologiske kompetencer og indgående erfaring med produktion af støbepap siden 1936.

Bæredygtighed

Bæredygtighed og miljøhensyn er integrerede elementer i Hartmanns forretningsmodel og strategi. Alle Hartmanns produkter er baseret på returpapir, som er en fornybar, CO_2-neutral og biologisk nedbrydelig ressource. Hartmann arbejder tæt sammen med sine kunder for at understøtte behovet for bæredygtige produkter i detailhandlen, og virksomheden tilbyder som den første på markedet FSC-mærket og CO_2-neutral detailemballage.

Markeder

Hartmanns ægemballage sælges globalt. De væsentligste markeder er Europa og Nordamerika, hvor Hartmann har stærke markedspositioner. Virksomheden er markedsleder i Europa og har en mindre andel af det nordamerikanske marked. Hartmanns teknologi, herunder maskiner og ydelser, sælges også globalt uden for Hartmanns hovedmarkeder.

Kunder

Hartmann afsætter ægemballage til producenter og distributører samt detailkæder, som i stigende grad efterspørger virksomhedens ekspertise inden for markedsføring af æg. Hartmanns teknologi og relaterede ydelser afsættes til producenter af emballage i støbepap. Hartmann har flere end 1.500 kunder i 50 lande, og de fleste har været kunde hos Hartmann i en længere årrække. I 2012 udgjorde den samlede nettoomsætning 1,5 mia. kr.

Organisation

Hartmann har omtrent 1.500 medarbejdere og hovedsæde i Gentofte, Danmark. Produktionen finder sted på egne fabrikker, heraf fem i Europa, en i Israel og en i Canada. Koncernen har salgskontorer i 12 lande.

Hartmann-aktien

Hartmanns aktie har været noteret på NASDAQ OMX Copenhagen A/S siden 1982. Der er en aktieklasse, og hver aktie har en stemme. Interesserede kan få tilsendt finansielle rapporter og selskabsmeddelelser ved tilmelding til Hartmanns nyhedstjeneste på www.investor.hartmann-packaging.com.

HARTMANN CHOOSE FIBRE. SAVE NATURE.®

Brødrene Hartmann A/S
Ørnegårdsvej 18
DK-2820 Gentofte
Danmark

Telefon: (+45) 45 97 00 00
Telefax: (+45) 45 97 00 01
e-mail: bh@hartmann-packaging.com
Web: hartmann-packaging.com

CVR-nr. 63 04 96 11

Årsrapporten er udgivet som selskabsmeddelelse nr. 4/2013 via NASDAQ OMX Copenhagen A/S på dansk og engelsk. Såfremt der er forskel på udgaverne og ved tvivlstilfælde, er den danske årsrapport gældende.

Alle varemærker såsom handelsnavne og andre fremhævede benævnelser i denne rapport er varemærkebeskyttet af og tilhører Brødrene Hartmann A/S.

© 2013 Brødrene Hartmann A/S